

ÍNDEX.

	Pàg.
I. PRESENTACIÓ.	2
II. PROGRAMA DE TREBALL SOCIOEDUCATIU EN MEDI OBERT AMB EDUCADORS DE CARRER.	3
III. LLAR FUNCIONAL GREC PER A MENORS DE 14 A 18 ANYS EN SITUACIÓ DE DIFICULTAT SOCIAL.	8
IV. PROGRAMA D'EMANCIPACIÓ: "UN PONT PER A LA TEVA VIDA ADULTA".	13
V. PROGRAMA D'EDUCADORS FAMILIARS.	19
VI. SERVEI D'OCUPACIÓ DE LA MANCOMUNITAT DEL RAIGUER.	24
VII. ITINERARI D'ORIENTACIÓ I ACOMPANYAMENT PER A LA INSERCIÓ SOCIOLABORAL DE LA POBLACIÓ PENITENCIÀRIA.	29
VIII. PROGRAMA DE REHABILITACIÓ PSICOSOCIAL I INSERCIÓ SOCIOLABORAL DE RECLUSOS AMB MALALTIES MENTALS.	36
IX. TALLER DE NETEJA DE COTXES: "APRENENT A TREBALLAR".	42
X. TALLER DE CUINA: "FER DE CUINER SENSE SER-HO".	48
XI. EXPERIÈNCIA DE CONEIXEMENT DEL TREBALL NOCTURN AMB COLLES.	52
XII. QUADRES FINANÇAMENT ASSOCIACIÓ ANY 2006.	56

I. PRESENTACIÓ.

Presentem els diferents programes que el Grup d'Educadors de Carrer i Treball amb Menors (GREC) ha dut a terme durant l'any 2006.

El GREC és una entitat sense afany de lucre, constituïda l'any 1987, que desenvolupa el seu treball socioeducatiu, d'acord amb els estatuts, en diferents sectors de població en situació de risc, dificultat i conflicte social.

Són finalitats de l'Associació:

- Millorar la qualitat en l'atenció d'infants, joves i les seves famílies que es troben en situació de dificultat i/o conflicte social.
- Promoure el reconeixement social i tècnic dels educadors de carrer i del treball socioeducatiu en medi obert amb menors i joves.
- Intervenir en medi obert, especialment amb educadors de carrer, per prevenir i actuar davant situacions de desadaptació social.
- Col·laborar amb l'administració competent en l'adequada protecció dels menors desemparats i en el suport d'aquells que deixen la xarxa de protecció de menors.
- Facilitar la integració social dels joves interns del centre penitenciari, així com donar suport als reclusos i exreclusos en el seu procés d'inserció sociolaboral.
- Intervenir i actuar en el procés socioeducatiu dels joves en situació de conflicte social sotmesos a mesures judicials.
- Facilitar el procés de formació i incorporació laboral, especialment dels joves i, en general, d'aquelles persones en situació de dificultat social.
- Realitzar i fomentar estudis i investigacions sobre temes relacionats amb el treball socioeducatiu.
- Realitzar accions formatives per a la difusió del model de treball socioeducatiu de l'Associació.
- Fer el seguiment i la denúncia de les actuacions relacionades amb la infància i joventut que, realitzades per serveis públics o privats, no ofereixin un nivell adequat de qualitat i/o siguin perjudicials per als menors.

Per assolir aquestes finalitats, durant l'any 2006, hem organitzat la nostra tasca entorn de dues grans àrees de treball: àrea d'intervenció socioeducativa amb menors i àrea d'inserció laboral.

La memòria conjunta dels diferents programes pretén donar una visió de conjunt de la tasca que realitza la nostra Associació. Cada programa realitza la seva memòria tècnica, a continuació sols presentem una breu síntesi de l'objecte del programa, un resum i una valoració de les principals accions realitzades durant l'any 2006.

II. PROGRAMA DE TREBALL SOCIOEDUCATIU EN MEDI OBERT AMB EDUCADORS DE CARRER.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

Davant situacions de dificultat i conflicte social, sabem que generalment s'intervé massa tard i d'urgència. La intervenció preventiva des d'atenció primària pot possibilitar que no es generin els conflictes posteriors.

Ens trobam amb infants i joves que han iniciat processos d'exclusió social, és a dir, estan fora de circuits normalitzats: escola, mercat de treball, entitats, ... Aquesta població ha de ser atesa des del seu medi amb una orientació preventiva. Són necessàries figures professionals que puguin retornar a circuits normalitzats aquestes persones. El programa proposa l'atenció directa en el lloc on es troben, emprant com a principal eina la relació individual i de grup, com a condició de possibilitat dels processos de canvi.

OBJECTIUS.

Envers els infants i joves:

- Afavorir el seu desenvolupament integral mitjançant el descobriment i increment de llurs recursos físics, intel·lectuals i afectius.
- Potenciar la capacitat de desimboltura, la socialització en un medi normalitzat.
- Ampliar els seus coneixements i afavorir l'adquisició d'una consciència crítica de la realitat.
- Donar suport i orientació en aquells aspectes socioeducatius que requereixen una solució immediata (escolarització, treball, prevenció del consum de substàncies tòxiques, maltractaments, conflicte social, ...).

Envers l'entorn social (família, barri o poble, altres serveis):

- Potenciar els mitjans de sensibilització perquè la comunitat prengui consciència de les causes de la situació de dificultat social dels seus infants i joves.
- Proporcionar a les institucions de la comunitat (escola, centres culturals, associacions, ...) elements de judici i alternatives en la relació educativa amb els menors.
- Donar suport i encoratjar la creació d'estructures de participació per al temps lliure dels infants i joves dels barris o pobles.
- Orientar les famílies en les pautes educatives adequades i en la cura dels infants.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

L'educador de carrer actua amb nins i joves entre 8 i 21 anys aproximadament, que es troben en situació de dificultat social i que sovint manifesten conflicte social. Entenem per individu en situació de dificultat social aquell que mostra unes mancances en el seu desenvolupament; a causa d'una confluència de variables personals i de l'entorn que dificulten la seva socialització (família, escola, barri/poble, treball, ...).

METODOLOGIA.

La intervenció educativa en medi obert es planteja en tres àmbits íntimament relacionats i complementaris.

Àmbit individual - familiar: L'educador realitza Projectes Individuals d'Intervenció (PEI) amb aquells infants i joves amb els quals manté una relació refermada.

El projecte individual comporta incidir en l'individu i en els agents socials del seu entorn: família, entitats del barri, escola, etc.

El seguiment individualitzat implica, alhora, una estreta coordinació i treball en comú amb: Equip Municipal de Serveis Socials, Jutjat de Menors, Servei de Menors del Consell de Mallorca, etc.

Àmbit de grup: És aquest el marc més adequat per a l'afirmació de la pròpia identitat del menor. De l'anàlisi, coneixement i contacte amb els grups d'infants i joves en situació de dificultat i/o conflicte social sorgeixen projectes d'intervenció de grup.

Els projectes d'intervenció dirigits a grups de menors tenen per objecte treballar temes com el lleure, l'esport, les activitats socioculturals, la inserció laboral, la inserció social en altres grups d'iguals, l'escolarització, la prevenció de l'absentisme escolar,...

Àmbit comunitari: El punt de partida és la potencialitat del territori i dels recursos amb els quals compta la comunitat.

En molts casos els projectes específics comunitaris pretenen la promoció, mobilització o creació de recursos.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Conveni amb el Ministeri de Treball i Afers Socials, amb els Ajuntaments de Bunyola, Palma i Sóller i amb la Parròquia de Sant Roc (Son Roca). Contracte de Serveis amb la Mancomunitat del Raiguer (Binissalem, Campanet, Consell, Lloseta i Sta. Maria del Camí), amb els Ajuntaments d'Esporles i Lluçmajor i amb el Patronat Alberg Son Riera. També s'ha comptat amb una subvenció del Govern Balear (Conselleria de Presidència i Esports).

AVALUACIÓ 2006.

Perfil, número d'usuaris i accions realitzades.

Número de casos connectats i amb seguiment.

	Casos connectats	Casos amb seguiment
TOTAL	1821	552

Síntesi de les intervencions realitzades.

Àmbit	Núm. intervencions	Tipus d'intervencions
Personal	890	- Adquirir habilitats personals, socials i de comunicació. - Millorar l'autoestima. Facilitar la integració del grup. - Acompanyar processos escoltar, estar a prop. - Prendre consciència de les pròpies capacitats personals. - Reconèixer i expressar necessitats.
Familiar	386	- Millorar les relacions familiars. - Donar suport, pautes i estratègies educatives a la família. - Reconèixer les necessitats del sistema familiar.
Salut	319	- Adquirir hàbits higiènics, d'alimentació... - Conèixer les conseqüències del consum de substàncies tòxiques. - Acompanyar a serveis i recursos. - Conscienciar sobre malalties de transmissió sexual i embarassos no desitjats.
Escolar	552	- Informar i sensibilitzar l'escola envers la situació del menor. - Reforçar l'assistència a l'escola. - Reforçar la integració escolar. - Escolaritzar els menors.
Sociojurídic	92	- Acompanyar durant processos judicials i informar del seu desenvolupament. - Donar suport a mesures educatives.
Laboral	302	- Motivar a la feina. - Informar i acompanyar a recursos especialitzats. - Assessorar i informar en matèria d'ocupació. - Adquirir habilitats de recerca de feina.
Lleure	792	- Treballar la integració en recursos de grup i comunitaris. - Oferir alternatives de lleure.
Altres	116	- Acompanyar els menors i famílies a recursos especialitzats.

Intervenció amb grups.

	Grups connectats	Grups amb seguiment	Seguim. habitual	Seguim. Puntual
BINISSALEM	9	4	2	2
BUNYOLA	16	5	1	4
CAMPANET	6	4	2	2
CONSELL	6	4	2	2
ES JONQUET/STA. CAT.	9	9	6	3
ES MOLINAR	9	6	2	4
ESPORLES	7	4	1	3
LLOSETA	10	4	1	3
LLUCMAJOR	21	10	4	6
SÓLLER	7	6	2	4
SON ROCA	5	3	2	1
STA. MARIA DEL CAMÍ	8	2	2	0

Projectes realitzats.

	Projectes comunitaris	Projectes de grups	Projectes individuals
BINISSALEM	6	4	5
BUNYOLA	7	3	9
CAMPANET	2	4	3
CONSELL	4	4	4
ES JONQUET/STA. CAT.	2	6	6
ES MOLINAR	1	5	7
ESPORLES	5	2	2
LLOSETA	2	4	10
LLUCMAJOR	3	9	12
SÓLLER	6	2	5
SON ROCA	3	3	2
TA. MARIA DEL CAMÍ	4	3	3

Valoració i perspectives de futur.

Durant l'any 2006 el Programa de Treball Socioeducatiu a Medi Obert (PTSMO) s'ha implementat a 10 municipis de Mallorca, a través de la tasca duta a terme per 12 educadors de carrer.

Aquest període ha vingut marcat per la continuïtat de la intervenció en els diferents territoris. Aquest fet s'ha traduït en una consolidació de gran part de la feina.

Respecte als projectes, a l'igual que l'any passat, hem de destacar dos; futbol i reforç escolar com els més realitzats en els diferents municipis (encara que amb diferents matisos).

Respecte als projectes de futbol, enguany a més de nins, a determinats territoris també han participat nines, fet que fins ara era inusual. Normalment els projectes femenins es realitzen a espais diferents dels nins, ja que es treballen objectius diferents. Els projectes de futbol amb nins estan més enfocats cap a l'adquisició de pautes de comportament, respectar els límits i tenir hàbits d'higiene. Mentre que els de nines van orientats cap a la creació d'espais que facilitin una relació positiva amb els iguals.

El fet de tenir projectes de futbol femení a diferents territoris, ha permès organitzar diades a on participen diferents municipis. Aquesta activitat ha facilitat la consolidació dels aprenentatges educatius i ha suposat un element extra de motivació per participar en els entrenaments setmanals.

Un altre projecte que continua amb una forta presència entre els diferents territoris, és el de reforç escolar. Aquest va dirigit a nins i nines de primària que presenten dificultats de caràcter socioeducatiu. L'objectiu del projecte és millorar aquelles capacitats socials que faciliten la integració escolar (estar assegut, concentrar-se, escoltar, expressar idees adequadament, respectar els companys, etc.) i no tant la millora dels coneixements acadèmics. Així doncs, els continguts escolars esdevenen un pretext per poder treballar amb els nins i nines des d'una perspectiva socioeducativa. Aquests projectes, en molt de casos, han propiciat un apropament als pares i un augment del treball familiar.

Aquests projectes ens deixen constància de les dificultats que té, actualment, l'escola per afrontar les problemàtiques socials amb ràtios superiors a 25 alumnes. Formació i motivació en el professorat i l'assignació dels recursos necessaris per part dels responsables polítics, són condicions imprescindibles (però no suficients) per abordar aquestes situacions des de l'escola d'una forma efectiva.

Tot i que durant els darrers anys hem detectat que els problemes d'integració escolar afecten tant a alumnes de primària com de secundària. Però és a la franja de 14 a 15 anys on les situacions es fan més sagnants, ja que les alternatives que el sistema escolar pot oferir són bastant reduïdes.

Un denominador comú del treball comunitari de molts d'educadors ha estat la participació en la creació dels plans municipals de drogues. Aquests plans intenten abordar el consum de drogues des d'una perspectiva integral i intentant implicar tots els actors comunitaris en un treball en la mateixa direcció. De fet, moltes vegades, la creació dels plans municipals no ha implicat la creació de nous recursos, sinó la millora de la seva eficiència en conjunt.

Finalment, volem destacar que el consum de substàncies tòxiques continua essent una qüestió que afecta al desenvolupament de gran part dels joves amb els quals fem feina. A més, darrerament hem observat com el consum de drogues facilita el sorgiment o agreuja les problemàtiques de salut mental.

III. LLAR FUNCIONAL GREC PER A MENORS DE 14 A 18 ANYS EN SITUACIÓ DE DIFICULTAT SOCIAL.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

La llar funcional és un centre residencial que acull menors de 14 a 18 anys amb expedient obert al Servei de Menors.

Amb els al·lots que necessiten aquest recurs es realitza una tasca educativa des de l'atenció personalitzada. Es fa un procés d'acompanyament en aquests difícils anys de les vides dels menors, tot orientant-los cap a un retorn familiar en els casos més favorables, o cap a una vida independent quan no hi ha referents familiars o són negatius per al menor.

A l'any s'atén una mitjana d'entre 9 i 12 menors.

OBJECTIUS.

Els **objectius generals** com a centre són:

- Ser un recurs que ofereixi als menors: protecció, educació, seguretat, manutenció, estima i suport en funció del seu desenvolupament evolutiu.
- Ser un recurs vàlid d'atenció dels menors, en règim residencial, com a entitat col·laboradora del Consell Insular de Mallorca.
- Potenciar el desenvolupament integral dels menors mitjançant l'elaboració, actualització i revisió periòdica del PEI (Projecte Educatiu Individual), tenint sempre present que l'objectiu principal és assolir la seva autonomia personal.
- Procurar tots els recursos necessaris - humans, materials, infraestructurals, metodològics -, que permetin l'atenció educativa de la vida quotidiana dels menors, a temps complet i de forma ininterrompuda durant tot l'any.
- Fomentar la inclusió i participació progressiva dels residents en aquells àmbits on es desenvolupen les capacitats socialitzadores de cada individu: família, escola, treball, lleure, etc.

A l'àmbit de grup:

- Exercitar la dinàmica relacional, articulada especialment des de la dinàmica de la vida quotidiana i de les activitats de lleure que es realitzen en grup; per tal de potenciar una participació activa en la vida de la Llar i un aprenentatge de les habilitats de relació i comunicació.

A l'àmbit individual:

- Estimular l'autocontrol i afavorir progressius graus d'autonomia.

- Afavorir el retorn a la família o, en el seu cas, possibilitar la independència personal i econòmica mitjançant una situació més o manco estable.
- Ajudar a la recuperació de la confiança en ells mateixos.
- Procurar que obtinguin un balanç positiu de les seves experiències vitals.
- Normalitzar els hàbits propis de la vida quotidiana.
- Assolir un conjunt d'habilitats socials que afavoreixin la seva integració.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Els menors atesos a la Llar presenten unes característiques de caire personal, familiar i d'entorn de procedència, moltes vegades comunes a tots ells.

Parlem de joves que:

- Per diferents motius no poden viure en la seva llar familiar. Generalment per desestructuració familiar, inhibició dels pares en l'educació dels fills.
- Generalment ja han passat per altres centres d'acolliment o bé han complert mesures acordades pel Jutjat de Menors.
- Tenen sentiments de rebuig davant grups d'iguals normalitzats.
- Amb freqüència presenten fracàs escolar: tenen un nivell acadèmic tan baix que la seva autoestima es veu afectada.
- Senten frustració i rebuig, tenen dificultats per a relacionar-se amb la gent i per d'establir vincles afectius.
- No s'ha d'oblidar que, tot i que són joves amb circumstàncies especials, també tenen els trets característics dels adolescents normalitzats.

Entre les necessitats que detectem s'hi troben:

- Consolidar el seu procés d'integració personal i social.
- Sentir-se acceptat i valorat en grups normalitzats d'iguals.
- Trobar referències estables, estructurants de la seva personalitat, a nivell relacional i afectiu.
- Desenvolupar la seva maduresa personal, l'autoestima i una imatge positiva d'ells mateixos.
- D'educació bàsica i formació pel treball
- Desenvolupar les habilitats socials bàsiques.
- Trobar una perspectiva de futur socialment vàlida.

METODOLOGIA.

Els instruments bàsics per treballar la vida quotidiana són:

- El Projecte Educatiu de Centre: És el marc de referència del treball quotidià. Conté els principis i criteris de la intervenció professional a realitzar.
- El Pla d'Actuació Anual. És l'eina de programació que concreta el treball a realitzar durant l'any. En el pla s'assenyalen els objectius a assolir, les estratègies, les activitats i els indicadors per aconseguir els objectius.
- El Projecte Educatiu Individualitzat (PEI). En el PEI, es recullen les característiques del menor, la família i l'entorn, així com la valoració i

proposta de treball a realitzar. El PEI s'articula en àrees de treball: personal, familiar, escolar, laboral i lleure.

El PEI s'estructura en objectius, estratègies, activitats i indicadors.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Concert amb l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca.
Conveni amb el Ministeri de Treball i Afers Socials.

AVALUACIÓ 2006.

Perfil, número d'usuaris i intervenció realitzada.

Número de menors atesos: 11.

Edats dels menors atesos.

Edat	Núm.
14 anys	1
15 anys	3
16 anys	4
17 anys	3

Número i motiu de les baixes del centre.

Motiu	Núm.
Per majoria d'edat. Vida independent.	2
Per retorn familiar	4
Per ingrés a centre de reforma.	1
TOTAL	7

Mesures administratives de l'Entitat Pública.

Guarda	5
Tutela	6

Accions realitzades.

Accions	Núm. usuaris
Àmbit individual	
Processos d'internament i alta	7
Estudi de demandes d'internament que no foren alta	2
Processos de desinternament i baixa	6
Tutories	10
Elaboració de Projectes Educatius Individualitzats (PEI)	8
Seguiment i avaluació periòdica de menors	8
Reunions de coordinació amb serveis especialitzats per al seguiment de casos	8
Vida quotidiana. Atenció educativa	
Relació quotidiana amb els menors	11
Assemblea del grup de menors	11

Tasques domèstiques	11
Àrea familiar	
Reunions amb famílies dels menors. Entrevistes	10
Elaboració i seguiment d'acords de col·laboració centre/família	9
Visites domiciliàries	8
Coordinació amb altres professionals	9
Àrea escolar	
Escolarització de menors	4
Reunions amb tutors i orientadors	4
Seguiment de menors escolaritzats.	4
Àrea de formació i inserció laboral	
Inscripció de menors en recursos formatius ocupacionals	6
Suport i acompanyament en la recerca d'ocupació	2
Fer costat i seguiment de menors que han estat contractats	--
Informació sobre recursos insertius	6
Activitats d'elaboració de currículums, afrontar entrevistes, etc.	5
Àrea de lleure	
Participació de menors en activitats de lleure (campaments, activitats, cursos...)	8
Activitats de lleure del propi centre (tallers, acampades, excursions, activitats culturals...)	10
Àrea de salut	
Consultes mèdiques generals	8
Atenció psicològica	4
Atenció psiquiàtrica	4
Tasques per a l'adquisició d'hàbits higiènics	10
Tasques per a l'adquisició d'hàbits alimentaris	10

Valoració i perspectives de futur.

En el període que comprèn aquesta Memòria, entenem que s'han complert satisfactòriament les previsions del programa. L'experiència que tenim acumulada ens permet oferir un servei de major qualitat i un treball socioeducatiu més complet i adaptat a la realitat dels usuaris.

Les relacions mantingudes amb les diferents administracions i serveis públics i privats han estat positives.

Destaquem alguns aspectes que considerem especialment importants i significatius pel que fa a la tasca socioeducativa desenvolupada a la Llar:

- Aquest any, hem aprofundit molt en l'oci i el temps lliure dels al·lots de la llar. Estem molt satisfets de veure com les dinàmiques engegades darrerament ja formen part del nostre dia a dia. Això ha permès i possibilita per al futur, junt a altres factors, poder seguir treballant en

aquesta àrea i intentar millorar-la.

- Destaquem també el treball realitzat per desenvolupar l'autonomia personal dels residents a la Llar. Plantejar-nos aquest tema, ens obliga a atracar-nos al perfil dels nostres adolescents i fer hipòtesis de les seves motivacions per "funcionar" quan surtin de la nostra llar. Sovint arribem a la conclusió que nosaltres passem més pena que ells, i la nostra llarga trajectòria, ens diu que gairebé tots surten endavant.
- Un cop més hem d'insistir, com en anys anteriors, en el fet que hem hagut de recórrer a psiquiatres privats per atendre la salut mental d'alguns dels nostres residents. El Servei Públic de Psiquiatria per a adolescents continua sent molt lent. Lentitud que es torna exasperant quan, a més a més, cal adjuntar proves d'altres serveis per fer diagnòstics.
- Un tema fonamental tractat aquest any, tant per la seva gravetat, com per l'alta freqüència que es dona en els nostres al·lots, és el dels abusos sexuals. Tractar aquest tema ha resultat difícil i complex per a l'equip educatiu. A més, no trobem ni molta literatura, ni molts especialistes que tinguin una "praxi rellevant" amb qui poder compartir els nostres dubtes. Pensem que hem estat atrevits amb un tema tan difícil i, a la vegada, molt respectuosos amb les persones que teníem al davant.

De cara a l'any pròxim, ens plantegem fonamentalment treballar aquests aspectes:

- Reflexionar sobre els processos d'internament dels al·lots que es varen emancipar l'any passat.
- Reflexionar sobre un tema característic i permanent del nostre quefer: la relació educativa, concretament ens interessa una aproximació a la distància òptima.
- Volem reflexionar, també, sobre la nostra mirada i com a partir d'aquesta implementem el procés d'observació a la llar.
- Volem conèixer els aspectes legals entorn a la protecció del nostres menors.
- Continuarem treballant el tema de l'oci i el temps lliure a la nostra llar.
- Volem, en definitiva, conti nuar aprenent de la nostra pràctica quotidiana i millorar la nostra intervenció.

IV. PROGRAMA D'EMANCIPACIÓ: "UN PONT PER A LA VIDA ADULTA".

Projecte de suport, seguiment i mediació per a joves d'ambdós sexes procedents de la xarxa de protecció de menors.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

Partint de l'experiència de la implementació del programa "Un pont per a la teva vida adulta" (des de juliol '98) i de la gestió de la Llar Funcional per a joves de 14 a 18 anys, s'ha pogut constatar que, una vegada acabat el recurs institucional, els joves que han estat protegits pel Servei de Menors residint a un centre, es veuen abocats a la vida adulta sense que s'hagi assolit un procés de transició adequat.

Una vegada han complert els 18 anys s'interromp de cop el procés educatiu que s'ha realitzat en les diferents institucions, i que es centrava, fonamentalment, en assolir una maduresa personal que li permetés una inserció social normalitzada.

Davant la necessitat de no interrompre el procés educatiu dels joves i al·lotes que han passat per la xarxa de protecció de menors un cop arribada la seva majoria d'edat, es pretén oferir, a través de professionals especialitzats, un suport i acompanyament per tal de garantir la consolidació del procés d'autonomia i maduració del jove, i facilitar la integració social de forma normalitzada. Per això els professionals realitzen un seguiment personalitzat d'aquests joves i al·lotes i es coordinen amb els recursos comunitaris necessaris per assolir els objectius proposats.

OBJECTIUS.

Objectiu general:

Consolidar el procés d'autonomia i maduració personal del jove per tal de facilitar la seva integració social de forma normalitzada.

Objectius específics:

- Prendre consciència de les dificultats que impedeixen una integració social normalitzada.
- Aconseguir un habitatge adient a les seves necessitats.
- Adquirir les habilitats personals i socials que li permetin relacionar-se adequadament amb els altres i amb el seu entorn.
- Inserir-se en el món laboral.
- Aprendre pautes que l'ajudin en l'organització adequada de la vida quotidiana i del lleure.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Joves d'ambdós sexes que estan o han passat pel sistema de protecció de menors, i que acaben el seu procés dins el circuit de protecció per raons d'edat.

Ens adreçem a aquells joves que pels motius que siguin - impossibilitat o no conveniència del retorn familiar, immaduresa personal, etc.- no tenen garantida la seva plena autonomia i integració social un cop finalitzada la mesura de protecció.

METODOLOGIA.

- Avaluació contínua de les necessitats dels joves. El programa pretén donar una resposta individualitzada al jove. Per això és necessari, en primer lloc, conèixer la seva situació personal i, en segon lloc, esbrinar aquells factors que li impedeixen o dificulten la seva integració social normalitzada.

- Personalització del suport, acompanyament i ajut als joves. Entenem que aquesta és la clau de volta de com volem fer la tasca educativa.

- La relació educativa, a més de totes les ocasions d'acompanyament (recerca de feina, recerca d'habitatge, etc.) que es puguin donar com a propícies per a l'establiment i consolidació d'aquesta relació, té un moment important que anomenem tutoria. L'objectiu principal de les tutories serà acordar, entre el professional i el jove, el projecte educatiu individual (objectius, accions, estratègies, acords, etc.); per dur a terme la intervenció concreta que es pretén realitzar amb el jove i fer el seguiment del PEI. Aquest seguiment es duu a terme mitjançant contactes periòdics -periodicitat que s'establirà en cada cas- de l'educador amb el jove.

- Coordinació i col·laboració amb els centres i recursos que han atès anteriorment els beneficiaris.

- Coordinació amb recursos externs: serà una tasca important dels professionals que hagin de dur a terme el projecte. És la tasca de mediació entre el jove i la comunitat.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Concert amb l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca.

Conveni amb el Ministeri de Treball i Afers Socials.

Subvencions del Govern Balear (Conselleria de Presidència i Esports).

AVALUACIÓ 2006.

Perfil i número de joves atesos.

	Homes	Dones	Total de casos
16 anys	1	0	1
17 anys	7	3	10
18 anys	7	3	10
19 anys	8	2	10
20 anys	3	2	5
21 anys	2	0	2
22 anys	2	0	2
23 anys	0	1	1
24 anys	2	0	2
TOTALS	32	11	43

Accions realitzades.

Encara que la intervenció que es realitza des d'aquest programa és fonamentalment individual, durant l'any 2006 també s'ha treballat a partir d'altres àmbits de caire més de grup, com ha estat:

- Les dinàmiques de grup, s'han realitzat unes 20 activitats en grups, bàsicament de caràcter lúdic (sopars, sortides fora de Palma, sortides al cinema, activitats culturals, etc.).
- El Pis/Pont d'Emancipació és un recurs d'habitatge orientat cap a aquells usuaris que duen al manco 6 mesos participant en el programa. Ha atès 2 joves durant tot l'any. Els dos han tingut una estada, més o manco, d'un any i es valora molt positiva.
- El Projecte d'Unitats d'Informació Jove. S'ha participat amb la Direcció General de Joventut del Govern Balear, amb la finalitat de formar corresponsals juvenils i posar en marxa punts d'informació. El programa pretén ensenyar a joves perquè siguin capaços de manejar la informació i transmetre-la, a través de punts d'informació. Set joves i al·lotes han participat com a informadors juvenils.

Per recollir les intervencions individuals realitzades amb els joves, s'ha elaborat la taula que ve a continuació, on es veuen les diferents accions que s'han dut a terme a partir dels projectes educatius individualitzats. Aquesta taula està dividida en les diferents àrees de treball en què s'intervé amb els joves: personal, familiar, d'habitatge, laboral, sanitària, de lleure i judicial.

	Número d'activitats	Número de beneficiaris
1.- Intervencions àrea personal		
1.1.- Elaboració dels PEIS (projectes educatius individuals)	120	35
1.2.- Tutories individuals . Augment de l'autoestima . Potenciació autonomia personal . Millora relacions personals . Adquisició autocontrol de les emocions	275	35
2.- Intervencions àrea familiar		
2.1.- Intervenció en la família	156	14
3.- Intervencions a l'àrea d'habitatge		
3.1.- Prospecció de les necessitats individuals	145	16
3.2.- Orientació en la recerca d'habitatge	137	15
3.3.- Coordinació amb recursos externs	75	7
3.4.- Orientació per a l'administració de recursos econòmics	132	11
3.5.- Preparació projecte d'habitatge	68	2
4.- Intervenció àrea laboral – formació		
4.1.- Disseny d'itinerari de recerca de feina individualitzat	105	13
4.2.- Coordinació amb recursos d'inserció laboral	201	13
4.3.- Acompanyament en la recerca de feina	85	8
4.4.- Seguiment del jove al seu lloc de treball	65	10
4.5.- Ajuda en la recerca de recursos formatius adequats	60	8
4.6.- Orientació en la resolució de conflictes laborals	40	8
5.- Intervencions àrea de salut		
5.1.- Assessorament per solucionar qüestions relacionades amb la salut	50	8
5.2.- Seguiment del problema de salut en coordinació amb recursos externs especialitzats	72	7
5.3.- Reforç conductes preventives	65	7
5.4.- Seguiment del tractament mèdic prescrit	49	7
6.- Intervencions àrea de lleure		
6.1.- Activitats de grup al lleure	20	11
6.2.- Orientació cap a un ús òptim del lleure	85	15
7.- Intervenció àrea jurídica / administrativa		
7.1.- Seguiment causes judicials	32	8
7.2.- Tramitació estrangeria	8	2
7.3.- Intervencions educatives per evitar conductes delictives	65	10

Valoració i perspectives de futur.

A hores d'ara el programa d'Emancipació és un recurs consolidat que serveix de suport a una part dels joves que surten de la xarxa de protecció de menors.

Pel que fa al perfil de joves, si bé predomina el gènere masculí, cal destacar que s'ha realitzat una intervenció i seguiment amb un número significatiu de al·lotes adolescents (11). Aquestes han presentat, en general, una problemàtica relacionada amb salut mental. Probablement cal vincular aquesta problemàtica – en un número de casos representatius- amb abusos sexuals que han tingut lloc en la seva infantesa i, moltes vegades, no detectats fins a l'adolescència.

Per altra banda, ha baixat considerablement l'atenció als joves immigrants. Això s'ha produït, per diferents motius. Per un costat, hi ha un augment de la xarxa especialitzada d'atenció als immigrants, fet que ha facilitat considerablement l'agilitat dels tràmits i la resolució d'alguns conflictes. I per altre costat, ha augmentat el teixit associatiu d'immigrants que donen respostes a moltes demandes de joves immigrants.

Les demandes més nombroses han estat adreçades a l'orientació i inserció laboral i a l'habitatge. En aquest sentit, hem pogut constatar la manca de formació i experiència laboral dels nostres usuaris (30 dels 43 joves no tenen formació laboral), variable que dificulta en gran mesura l'obtenció d'una feina remunerada i, més o manco, estable. Amb tot, s'han dedicat força sessions a la recerca de feina i, donades les característiques d'alguns casos, s'han derivat usuaris a programes especialitzats en el treball amb suport, amb els quals hi ha hagut una coordinació més que satisfactòria.

Malgrat les dificultats, un percentatge important d'usuaris han trobat feina i, a hores d'ara, gairebé tots la mantenen i gaudeixen d'un seguiment en el lloc de treball, més o manco, intensiu per part del nostre programa i, en alguns casos, juntament amb la Coordinadora de Minusvàlids. Així, no només s'han produït un gran número d'insercions laborals, sinó que hi ha un bon pronòstic en el manteniment de la feina.

Aquesta conjuntura laboral positiva ha augmentat les possibilitats en la recerca d'habitatge, que també és una necessitat molt present en les nostres intervencions. Podem dir també que, malgrat les dificultats, s'han pogut satisfer les necessitats d'aixopluc de tots els nostres casos: uns viuen amb la família i els altres poden viure de manera, més o manco, autònoma en règim de lloguer.

Finalment recalcar que el joves d'enguany, en general, no han tingut gaires iniciatives pel que fa a l'organització del temps lliure. Han estat molt selectius a l'hora d'agrupar-se i les activitats proposades han estat individuals i

relacionades fonamentalment amb el consum. En general rebutgen les activitats de caire cultural, ecològic, ambiental i esportiu.

Pel que fa als diferents projectes del programa podem constatar:

Pis d'Emancipació: la presència d'un voluntari ha suposat una millora substancial en l'optimització d'aquest recurs. La presència dels educadors no ha hagut de ser tan continuada. S'ha avaluat la convivència habilitant espais de revisió amb suficient periodicitat. Així, per un dels casos, la integració en el Pis ha suposat un procés més que positiu en el camí cap a la seva emancipació: millora de la situació familiar, dels problemes de salut, formació, contracte laboral i obtenció d'habitatge són els objectius assolits. És un recurs sòlid, estable i útil per als joves que l'han emprat com camí cap a la seva autonomia.

També cal destacar la peculiaritat del **Taller de Cuina** que es realitza al Pis i que facilita un gran ventall d'alternatives indirectes i directes als joves que viuen en el Pis. Serveix com element integrador en un espai normalitzat, on els usuaris se senten valorats i còmodes.

Així mateix, la tasca dels **Corresponsals Juvenils** ajuda en la nostra vinculació i marca algunes pautes de comportament molt clares: la responsabilització en la realització d'una determinada tasca i el compliment d'horaris. Resulta un petit ensinistrament en la seva formació. A més, és un projecte molt útil i molt profitós a l'hora d'iniciar un seguiment amb un determinat perfil. Cal desplegar diferents nivells de participació amb els joves participants i, així, entrenar les seves capacitats i respondre a possibles necessitats.

Finalment, hi hagut diferents **dinàmiques de grup** amb un tempo irregular, ja que depenen de molts factors i circumstàncies personals i ambientals dels casos i dels educadors. Malgrat això, quan s'han donat es confirma la seva potencialitat. Amb tot, caldria tenir més cura d'aquesta eina, tot augmentant la planificació.

Durant l'any 2006, s'han assolit gairebé tots els objectius prevists en el Pla d'actuació. El document de seguiment dels casos ens ha servit com PEI, per planificar les nostres accions. I ha estat una eina útil per registrar, a manera de diari, totes les intervencions dutes a terme. Cal dir, d'altra banda, que en aquest document s'ha enyorat l'explicitació d'objectius, qüestió aquesta que, juntament amb l'agilitat i la participació dels professionals en les reunions de coordinació, caldrà millorar durant l'exercici del 2007.

V. PROGRAMA D'EDUCADORS FAMILIARS.

Intervenció socioeducativa a domicili per a menors en situació de desemparament.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

Aquest programa es realitza amb l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca, adreçat a famílies amb menors en situació de risc greu de desemparament depenents del CIM. L'àmbit d'actuació és l'illa de Mallorca. També en Conveni amb l'Ajuntament de Palma, el de Sóller i alguns municipis del Raiguer (Alaró, Binissalem i Lloseta).

L'objecte d'aquests contractes és desenvolupar un treball socioeducatiu en el domicili familiar. La tasca que s'ha dut a terme s'ha realitzat tenint en compte el menor i la seva família de forma integral.

OBJECTIUS.

Objectiu general:

Incorporar la figura d'un educador a l'àmbit familiar, per tal d'intervenir en processos de reintegració familiar o de contenció de situacions greus que afectin un menor o grup de germans per prevenir el desemparament.

Objectius específics:

Envers la família:

- Prendre consciència de la realitat que l'envolta: dels seus problemes i dificultats i, alhora, de les seves potencialitats. Millorar les capacitats parentals.
- Adquirir habilitats de comunicació per tal de millorar la convivència i la capacitat per establir acords.
- Millorar les capacitats educatives dels pares.
- Millorar els hàbits bàsics de salut, alimentació i higiene.
- Millorar l'organització de l'economia familiar i la gestió dels propis recursos.
- Conèixer els recursos i serveis comunitaris per tal d'assolir dinàmiques participatives en la comunitat propera.

Envers el menor:

- Prendre consciència de la pròpia realitat personal i de l'entorn, per tal de tenir un comportament responsable que afavoreixi el seu procés de desenvolupament i maduració personal.

- Conèixer el propi lloc en la dinàmica familiar per tal d'establir una relació adequada amb els seus membres.
- Aconseguir una inserció social normalitzada.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

- Famílies amb menors en situació de dificultat i/o risc social.
- Famílies amb menors en situació de risc greu de desemparament .
- Menors que retornen al seu domicili (reunificacions familiars).

METODOLOGIA.

El procés metodològic contempla diferents fases:

Fase de diagnòstic i coneixement mutu.

A l'inici de la intervenció hi ha un període d'observació, recollida d'informació i vinculació amb els membres del sistema familiar. Es fa una aproximació a la situació psicosocial de la família per detectar tant els factors de risc del menor i de la família, com les habilitats potencials que des del propi sistema familiar es poden fer servir com mecanismes facilitadors per promoure canvis. Aquesta fase finalitzarà amb l'elaboració d'un pla d'intervenció familiar.

Fase d'implementació del pla d'intervenció familiar.

En aquesta fase es posa en marxa el pla d'intervenció familiar. La durada d'aquesta fase dependrà del ritme de canvi i evolució de cada cas. És a dir, segons sigui l'assoliment dels objectius plantejats.

Fase d'avaluació i distanciament.

Aquesta etapa consisteix en la preparació del final de la intervenció. Un cop s'han assolit els objectius, o bé, només s'ha fet de forma parcial sense possibilitat d'ulteriors progressos. Es tracta de tancar el cas de la forma més adequada.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Concert amb l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca.

Conveni amb l'Ajuntament de Palma.

Contracte amb la Mancomunitat del Raiguer.

Conveni amb el Grup d'Acció Social de la Parròquia de Sóller.

Subvencions del Govern Balear (Conselleria de Presidència i Esports) i de la Fundació La Caixa.

AVALUACIÓ 2006.

Perfil i número de famílies ateses.

Número de famílies ateses: 120

Número de famílies segons la problemàtica sociofamiliar detectada.

Situacions detectades	Núm. casos
Famílies amb menors en situació de risc de desemparament.	96
Famílies amb menors que provenen de mesures de protecció, tutelats o no, que implicaven la separació de la família d'origen i que estan en procés de reunificació familiar.	18
Famílies amb menors discapacitats físics o sensorials i/o psíquics en risc de desemparament.	1
Menors en situació d'acollida familiar extensa que presentin situacions de risc greu de desemparament en perill de separació de la família.	5

Tipologia familiar.

	Núm. casos
Pares biològics	50
Famílies monoparentals	55
Família acollidora i/o adopció	6
"Nova família"	9

Menors atesos segons edat (comptant tots els menors de cada família).

Edat dels menors	Nins	Nines	TOTAL
4 mesos	0	1	1
1 any	2	8	10
2 anys	3	5	8
3 anys	7	7	14
4 anys	10	4	14
5 anys	5	4	9
6 anys	8	6	14
7 anys	13	8	21
8 anys	10	8	18
9 anys	6	13	19
10 anys	6	10	16
11 anys	12	6	18
12 anys	9	7	16
13 anys	10	8	18
14 anys	11	9	20
15 anys	7	4	11
16 anys	7	7	14
17 anys	2	6	8
TOTAL	128	121	249

Valoració i perspectives de futur.

Tenint present que els àmbits d'actuació són molt diversos i el número d'educadors molt elevat, deixem constància d'una sèrie de conclusions molt genèriques:

- Pel que fa al tipus d'intervenció i la tipologia de la població amb la qual s'intervé:

La problemàtica sociofamiliar a la qual hem fet front com a educadors familiars és molta, complexa i variada:

- Dificultats de conciliació vida familiar i laboral, sovint unit a les grans dificultats econòmiques de les famílies i, a més, confrontades i, a voltes, enfrontades a les exigències del Sistema de Serveis Socials.
- Famílies molt negligents, incapaces de veure i, per tant, donar resposta a les necessitats dels menors.
- Pares que no volen assumir responsabilitats de pares i pretenen delegar aquestes responsabilitats en els altres.
- Pares desbordats davant conductes no apropiades dels infants.
- Maltractaments als menors per part de la figura de pare o mare .
- Manca de normes i límits dins la llar. Sobreprotecció, que com a resultat comprovem que provoca agressions, tant psicològiques com físiques, del fill cap als pares. Manca de recursos i suport institucional per a pares amb fills adolescents majors de 16 anys.
- Famílies monoparentals; sovint dones soles amb càrregues familiars i altres problemes associats (de salut, de treball, etc.).
- Parelles joves, en alguns casos mares adolescents.
- Perfil de casos on hi ha diagnòstics de malalties mentals (distímia, depressió, trastorns de la personalitat, trastorn obsessiu compulsiu).

Amb tot, el gruix de la nostra intervenció ha estat amb famílies negligents. Es fa difícil treballar habilitats de pares amb aquest tipus de perfil. Per començar ni tan sols "veuen" la problemàtica, o el que "veuen" els hi sembla d'allò més normal. Dit amb altres paraules, treballar amb pares i mares que ni tan sols han percebut les necessitats dels seus fills, és a dir, que aquests són invisibles, és força complicat. En alguns casos, senzillament impossible. A més, cal afegir que hem observat que, per part dels professionals que pertoca protegir els menors, les necessitats dels al·lots i al·lotes negligits són, per dir-ho així, de segon ordre. Tampoc són "vistes" com a preocupants pels professionals, un abús o un maltracte, per exemple, té una consideració major. Ens temem que aquests menors, a més de la negligència dels seus pares, també sofreixen negligència institucional. No sabem molt bé per quins motius, però no sempre entren els paràmetres de la protecció.

- Pel que fa als aspectes metodològics i funcionament de l'equip cal destacar:
 - Aquest any ressaltem el gran augment del número d'educadors amb la nova intervenció realitzada a Palma. Sens dubte la fisonomia de l'equip ha canviat radicalment. Hem passat a ser un gran grup no fàcil de mobilitzar

com a tal. No es pot deixar de mencionar l'esforç que han fet els educadors veterans pel que fa a la integració dels nous. Han col·laborat en la formació, en la coordinació i en fer el dia a dia dels nouvinguts més planer. També des de Direcció i Coordinació s'ha realitzat un esforç considerable per: planificar i gestionar la formació per a tots els educadors nous, organitzar els grups de revisions de casos i les coordinacions individuals i per posar en marxa la formació que anualment està prevista en el nostre programa per a tot l'equip.

- No es pot passar per alt les inconveniències que suposen el fet de ser un equip tan nombrós de professionals: poc espai per treballar còmodament; difícil accés als estris de feina (telèfon, ordinador...); dificultat per a la concentració (renou); etc. Tot plegat ens ha dut a ser primmirats amb la pròpia organització i a valorar els aspectes positius que suposa un equip d'aquestes característiques: hi ha més diversitat d'opinions, de formes de realitzar el treball, maneres d'actuar, etc. Tot plegat ha suposat un aprenentatge constant molt enriquidor.
- Un dels aspectes que ha sofert canvis, arran d'aquest alt número d'educadors, ha estat la formació contínua. Des de sempre la formació ha estat un eix que vertebrava el programa. La diversitat de moments i recorreguts professionals ha dificultat trobar el to formatiu que respongui a les expectatives i necessitats dels diferents membres de l'equip. A poc a poc, hem anat trobant una metodologia adient: grups petits i temes diferents. La cosa ha funcionat millor i hi ha hagut més participació de la gent.

VI. SERVEI D'OCUPACIÓ DE LA MANCOMUNITAT DEL RAIGUER I ACCIONS OLOA.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

El Servei d'Ocupació sorgeix a partir d'una iniciativa europea "Youthstart" en el bienni 1996-97, amb l'objectiu de crear una estructura de suport i assessorament per a joves de 16 a 20 anys de la Mancomunitat del Raiguer. El Servei ha anat ampliant-se i evolucionant fins al moment actual, en què l'edat dels beneficiaris comprèn tota la població en edat laboral.

El projecte està emmarcat dins d'un conveni de col·laboració entre la Conselleria de Treball i Formació del Govern de les Illes Balears i la Mancomunitat del Raiguer. La Mancomunitat del Raiguer contracta el GREC per dur endavant la gestió del Servei d'Orientació i de les accions OLOA.

Des del Servei s'ofereix als usuaris la informació i orientació necessària per tal de facilitar la seva inserció laboral, així com la possibilitat de participar d'una borsa de treball. També es fa el seguiment i es dona un suport més individualitzat a determinats usuaris.

L'equip de tècnics d'orientació que ha treballat en aquests projectes ha estat format per 3 persones (1 tècnic de Servei i 2 tècnics d'accions OLOA).

OBJECTIUS.

Generals:

- Facilitar els processos d'inserció i/o millora laboral dels col·lectius atesos des del Servei.
- Establir i mantenir coordinació amb els recursos extracomarcals i intracomarcals.
- Desenvolupar accions de caire sociolaboral i professional dirigides cap a la informació, assessorament i inserció sociolaboral dels usuaris del Servei.
- Mantenir un espai permanent d'observació, anàlisi i prospecció de la realitat sociolaboral de la Mancomunitat del Raiguer.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

El programa ha estat dirigit a la població de la Mancomunitat del Raiguer encara que també a persones que arriben d'altres municipis. Atén a una

població en edat laboral i amb necessitat d'informació, assessorament o suport dins l'àmbit laboral i, més concretament, al col·lectiu de persones desocupades i al col·lectiu de dones. També han estat destinataris d'aquest projecte els alumnes de centres educatius de la Mancomunitat del Raiguer als quals s'han adreçat específicament les accions de divulgació.

METODOLOGIA.

El programa consta d'accions diferenciades, una divisió que es realitza per facilitar la sistematització i valoració de la feina, donant-se a nivell pràctic una atenció integral a l'usuari que ofereix una resposta global a les seves necessitats sociolaborals.

El fet de ser un procés fa que aquest sigui dinàmic i les dites accions no sempre van d'una manera seqüencial i ordenada. Se solen barrejar en el temps i en funció de les necessitats de les persones en procés d'orientació. Per tant, no és un procés lineal.

Des del moment que l'usuari es posa en contacte amb el Servei el procés, a grans trets, és el següent:

L'entrevista és pactada entre l'usuari i el tècnic corresponent mitjançant cita prèvia, aquest primer contacte normalment sol ser telefònic.

Un cop que l'usuari arriba al Servei és atès pel tècnic assignat i comença l'Entrevista Personal Inicial. Som conscients que és el primer contacte amb la persona de la qual desconeixem tot, o gairebé tot (les seves expectatives, pors, potencialitats, la seva demanda, ...). Per això el nostre primer esforç se centra en crear un clima de confiança entre el tècnic i l'usuari perquè, a poc a poc, puguem arribar a conèixer i entendre què demanda i necessita.

En moltes ocasions, després d'introduir nous plantejaments a la primera entrevista, l'usuari torna amb una idea més clara de quina és la seva demanda i en quina mesura el nostre servei el pot ajudar.

Un cop acabada l'EPI i realitzat el diagnòstic de les necessitats i demandes de l'usuari, la informació resulta una acció fonamental. Aquesta pot ser de formació, contractes, mercat laboral, oportunitats d'ocupació, teletreball, nous jaciments d'ocupació, beques, o de qualsevol altre tipus.

Un indicador a tenir present és l'alt percentatge de persones que acudeixen al nostre servei per apuntar-se amb l'única intenció de poder optar a la gestió d'ofertes, duta a terme des del servei. Però, en el transcurs de l'Entrevista Personal Inicial, la seva demanda canvia o s'amplia i no se circumscriu únicament a l'aspecte laboral; sinó que, d'una manera pactada, s'inicia un procés d'orientació que contempla les diferents accions (informatives, preinscripció, analítiques, recerca, etc).

Aquest procés individual es complementa amb accions d'orientació en grup i de recerca de feina, que es dissenyen de forma adaptada als diferents grups que van sorgint.

Amb la gestió d'ofertes de feina que des del Servei es realitza, moltes empreses - no sols de la zona- demanen candidats per cobrir els seus llocs de treball vacants. Aquesta feina implica que setmanalment s'actualitzen les ofertes de feina per saber si estan cobertes i si els usuaris del Servei han acudit, han telefonat per interessar-se per la feina o s'han inserit al lloc de feina ofert.

També, cal dir, que aquestes ofertes són remeses setmanalment als diferents punts d'informació juvenil i laboral, biblioteques dels diferents pobles del Raiguer, Infojove i centres educatius de la Mancomunitat. A més, a través dels diferents mitjans de comunicació, sobretot el telèfon i internet, els nostres usuaris estan informats de les nostres ofertes de treball. El contacte amb l'empresari (conèixer les seves necessitats, expectatives, preferències, ...) ens permet tenir una visió més nítida d'allò que demana i, així, es pot informar i derivar els candidats més adients.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Contracte amb la Mancomunitat del Raiguer.

AVALUACIÓ 2006.

Número d'usuaris i accions realitzades.

El número d'usuaris del Servei ha estat de 1.164, distribuïnt-se de la següent manera:

	Homes	Dones	H<25	H25-45	H>45	D<25	D25-45	D >45
Servei d'Ocupació	41	131	13	18	10	38	74	19
OLOA	128	282	41	58	29	73	152	57
TOTAL	169	413	54	76	39	111	226	76

El procés d'inserció laboral implica la realització de diferents accions amb l'usuari. Al 2006 les hores d'intervenció amb usuaris es varen distribuir de la següent forma entre les diferents accions.

	Homes	Dones	H<25	H25-45	H>45	D<25	D25-45	D >45
Accions analítiques	38	160	15	17	6	37	90	32
Accions millora feina	0	2	0	0	0	0	0	2
Accions de preinserció	36	80	15	16	5	17	41	22
Accions de recerca	99	106	42	35	21	50	108	37
Accions de seguiment	0	3	0	0	0	2	1	0
Accions informatives	114	291	49	51	13	85	154	51
Accions diagnòstiques	101	741	94	137	69	200	400	140

Si comparem els usuaris respecte a l'any passat, podrem observar que les intervencions del Servei d'Ocupació General i accions OLOA s'han mantingut pràcticament en les mateixes proporcions.

Una de les dades més significatives a destacar continua essent l'augment del col·lectiu de dones en recerca de feina, sobretot, pel que fa al col·lectiu de 25 a 45 anys. De fet pràcticament la meitat del temps d'intervenció amb usuaris s'ha dedicat a aquest sector de població.

Valoració i perspectives de futur.

El número d'usuaris atesos s'han mantingut proporcionalment estable respecte a altres anys.

L'escassa formació es planteja com un denominador comú a tots els eixos i mesures. Pensem que cada any serà més una barrera per a les persones que desitgin incorporar-se al món laboral o accedir a una millora laboral. Cada cop més, les empreses, el mercat, demana personal qualificat i especialitzat.

Un altre fet és el desconeixement existent del mercat laboral: els joves perquè mai no hi han estat i els majors perquè durant molts anys han romàs aïllats de l'evolució de tot el que anava avançant i movent-se, amb relació al món laboral.

L'edat és un factor determinant de cara a la inserció laboral. Les persones majors de 45 anys, en especial les dones, tenen moltes dificultats per trobar un lloc de treball. Haver de competir amb el factor edat en contra, suposa un entrebanc que només amb formació, canvi d'aptituds i una bona dosi de sort, es pot superar.

El permís de conduir, en el Raiguer, es revela com a requisit indispensable per aconseguir moltes incorporacions al món laboral. Les dones majors de 40 anys, representen el col·lectiu amb major dèficit al respecte.

El desconeixement de l'oferta formativa, ocupacional i reglada, també es repeteix en els diferents sectors d'usuaris.

La saturació d'usuaris al Servei d'Ocupació ha estat una constant al llarg de tot l'any. Un dels principals motius ha estat la reducció del número de professionals per atendre el Servei, que ha passat de 6 a 3 en un any. Per afrontar aquesta situació, des del nostre servei s'ha prioritzat atendre a la població del Raiguer.

Tenim un elevat percentatge d'usuaris que ens tenen com a referència: per trobar novament un treball, per millorar el que tenen, per completar el seu currículum amb formació complementària, etc.

Els processos i itineraris d'inserció són diferents depenent de l'edat, el temps en atur, les actuacions realitzades, la situació personal, etc. Tenen diferències significatives mereixedores d'atenció per la nostra part en el seu procés d'orientació.

El col·lectiu d'immigrants segueix revelant-se com un dels més dificultosos d'inserció. El desconeixement de l'idioma, la por de les coses desconegudes per part dels empresaris i els prejudicis, són factors que dificulten la incorporació d'aquest col·lectiu al món laboral. Si, a més, de tot lo exposat afegim la dificultat d'accedir a un permís de treball, la inserció es complica més encara.

VII. ITINERARI D' ORIENTACIÓ I ACOMPANYAMENT PER A LA INSERCIÓ SOCIOLABORAL DE LA POBLACIÓ PENITENCIÀRIA.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

Aquest programa vol donar resposta a la necessitat de suport que tenen les persones que surten del Centre Penitenciari a l'hora d'afrontar la seva inserció social i laboral, necessitat constatada a partir de l'experiència del treball del GREC dins la presó des de l'any 1996.

Actualment, aquest programa (que s'inicià a finals de 1998) és un itinerari integrat per a població penitenciària inclòs dins de la Xarxa d'Orientació del SOIB .

Durant l'any 2006 (concretament aquesta memòria correspon al període que va de novembre de 2005 a desembre de 2006) les diferents accions del programa han estat implementades per 13 tècnics-educadors, dividits en tres subequips que han atès diferents grups de població, executant també accions diferents. Així, un primer subequip s'ha dirigit als reclusos que es troben en segon grau de tractament penitenciari. Un segon, als reclusos que es troben en el mòdul de joves. Ambdós equips es responsabilitzen de les accions d'intervenció en règim tancat. Mentre que el tercer ha atès a les persones que passen a tercer grau i a llibertat condicional o total, a partir de les accions en règim obert i semiobert recollides en el projecte del programa.

OBJECTIUS.

L'objectiu general és atendre integralment l'usuari perquè pugui superar els entrebancs personals i socials que dificulten la seva integració familiar, social i laboral; promovent la seva inserció i la millora de tots els aspectes que incideixen en les seves possibilitats d'ocupació.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Els destinataris del programa són els reclusos i exreclusos del Centre Penitenciari de Mallorca i, més concretament:

- De les accions en règim tancat: reclusos en segon grau de tractament penitenciari (règim ordinari) que tinguin proper el progrés a tercer grau o la llibertat; entenent com a proper que sigui un procés a un any vista aproximadament. En el cas dels joves que es troben en el mòdul 10

poden participar a les accions encara que tinguin prevista una sortida més llunyana.

- De les accions en règim obert i semiobert: reclusos que estan en tercer grau de tractament penitenciari, en llibertat condicional o, bé, persones en llibertat total.

METODOLOGIA.

Una gran part dels usuaris del programa arriben a partir del contacte directe amb els tècnics, donada la presència contínua d'aquests al Centre Penitenciari. En el cas de l'equip que intervé amb les persones en segon grau el contacte és diari i en el de l'equip que atén persones en tercer grau és setmanal. La derivació per part d'altres professionals, tant del Centre Penitenciari com de recursos exteriors és una altra via d'entrada habitual.

Des d'aquest programa es treballa bàsicament a nivell individual, donant gran importància a la primera entrevista i a un diagnòstic de necessitats i potencialitats de cada una de les persones que, després dels primers contactes, estan interessades en iniciar un procés amb el Servei. Posteriorment, es dissenya el Projecte d'Intervenció Individualitzat amb cada persona, a on es marquen els objectius, estratègies i activitats necessàries per al procés de cada un dels usuaris.

També es contempla la intervenció a nivell de grup, com a part de l'itinerari integrat d'orientació, a partir d'accions complementàries contemplades en el projecte i de les quals han participat els usuaris que també estan realitzant procés a nivell individual. Durant aquest període s'han dut a terme les següents:

- Taller "Treballant el Paper".
- Grups per a l'obtenció del carnet de conduir.
- Tallers de capacitació laboral.
- Sortides programades.
- Taller de competència prosocial.

L'acompanyament i el suport dels professionals és el punt clau de la metodologia utilitzada i amb la qual es dóna un procés d'aprenentatge permanent. L'usuari rep una atenció individualitzada, flexible i intensiva, sempre adaptada a les seves necessitats i a cada moment del procés d'inserció sociolaboral.

La intervenció per a la inserció s'entén de manera global. Encara que l'aspecte laboral sigui molt important - en molts de casos és indispensable i urgent una inserció dins d'aquesta àrea -, també s'aborden les necessitats i dificultats detectades a d'altres àmbits que afecten igualment el procés personal de cada usuari (aspectes sanitaris, familiars, de lleure, d'habitatge, personals, gestions diverses amb les administracions, ...).

Un altre aspecte important és la mobilització de tots els recursos comunitaris necessaris per a cada usuari, la qual cosa implica un important

número de coordinacions amb recursos molt diversos, tant els que existeixen fora com dins el Centre Penitenciari. De forma habitual, es mantenen reunions de coordinació quinzenals o mensuals amb diferents professionals dels Serveis Socials Penitenciaris, així com reunions de coordinació setmanals tant dels equips del servei, com individuals amb cada un dels tècnics.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Conselleria de Treball i Formació del Govern de les Illes Balears, Servei d'Ocupació de les Illes Balears.

Finançament complementari per part de la Fundació Sa Nostra, de la Conselleria de Presidència i Esports del Govern Balear i de l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca.

AVALUACIÓ 2006.

L'avaluació que es realitza, sempre a partir dels objectius prevists a les diferents programacions (Projecte del Servei, Pla Anual d'Actuació, projectes de grup, projectes individuals), es concreta en:

A nivell general s'elaboren anualment dues memòries amb avaluació quantitativa i qualitativa.

A les reunions setmanals de coordinació de l'equip s'avalua de forma contínua la marxa del Servei.

A més, es realitzen revisions periòdiques dels projectes de grup i individuals elaborats, així com del Pla d'Actuació.

Perfil i número d'usuaris.

El perfil dels usuaris és el que ja s'ha descrit a l'apartat anterior referit als destinataris del programa. Durant l'any 2006 s'han atès 514 persones. D'aquestes, s'ha realitzat un procés de seguiment i intervenció individualitzada amb 229 ja que amb les restants (285) s'han dut a terme accions puntuals d'informació i/o suport; bé perquè a aquestes persones els ha estat suficient aquest tipus d'intervenció, o bé perquè no s'adequaven al perfil definit al projecte .

Respecte a les característiques de les persones ateses, no hi ha hagut gaires canvis respecte a anys anteriors, encara que si podem comentar algunes variacions:

- El col·lectiu atès s'ha ajustat al definit en el projecte inicial, encara que s'ha donat una variació de criteri en el cas dels usuaris més joves que es troben en el mòdul 10 del Centre Penitenciari. Aquests s'han beneficiat de les accions de preinserció previstes per a les persones que es troben en règim tancat. Donades les característiques d'aquests usuaris (menors de 23 anys), el criteri de selecció d'usuaris existent al projecte i referit a la proximitat de la sortida en llibertat (un any i mig com a màxim per a la

sortida del Centre Penitenciari) s'amplia i deixa de ser un criteri d'exclusió per a aquests joves.

- Com en anys anteriors, el número de persones immigrants, no regularitzades i amb permisos de residència i treball no renovats, mentre estaven dins del Centre Penitenciari és un col·lectiu nombrós i amb possibilitats d'inserció laboral molt limitades.
- Respecte a anys anteriors, la problemàtica d'addicció a tòxics ha continuat essent molt freqüent en les persones ateses, augmentant el número d'usuaris amb problemes de salut mental (moltes vegades no diagnosticats) i els casos de patologia dual. Continuant amb aquesta problemàtica, hem detectat un augment de casos de persones que acudeixen al Servei i que ja han realitzat programes de tractament de toxicomanies sense èxit.
- Hi ha hagut un augment d'usuaris amb condemnes curtes que, habitualment, responen a un delictes d'agressió.
- També s'ha detectat un augment d'usuaris amb Certificat de minusvalidesa, tant per discapacitat física com psíquica.
- Un altre perfil, que volem destacar, és el de les mares amb fills al seu càrrec o que estan en procés de tornar-se a responsabilitzar d'ells (després de la seva estada al CP). Més que en número de casos, aquest perfil destaca per la intensitat i dedicació que requereixen, perquè necessiten una intervenció que va molt més enllà d'un procés d'inserció individual.
- Com enllaç del punt anterior, afegir que s'ha augmentat el percentatge de dones ateses, que aquest any ha arribat a un 20,7 % (al 2005 les dones ateses suposaren sols un 14% del total d'usuaris).
- Respecte al règim penitenciari, durant aquest any ha minvat el número de persones ateses en llibertat condicional .
- Les demandes i necessitats detectades més habituals han estat:
 - Problemàtica de consum de tòxics.
 - Falta de vivenda i de recursos econòmics
 - Necessitat de suport social i familiar.
 - Problemàtica de salut mental.
 - Necessitat de formació.
 - Poca experiència laboral.
 - Manca d'habilitats socials , de comunicació i de control d'impulsos.
 - Expectatives laborals i de futur, en general, no ajustades a la realitat.

Accions realitzades.

Les persones ateses en cada un dels dos grups d'accions del programa foren les següents:

	Usuaris amb expedient	Usuaris puntuals	Total usuaris
Accions en règim tancat	136	187	323
Accions en règim obert i semiobert.	111	98	209
TOTALS	229*	285	514*

**El total d'usuaris és diferent a la suma de persones amb accions en règim tancat i en règim obert donat que hi ha hagut 18 persones amb accions de seguiment que s'han beneficiat del dos grups d'accions.*

Resulta molt difícil explicar de forma resumida el treball que s'ha realitzat, perquè la diversitat de les persones ateses i l'aposta per l'abordatge individualitzat han generat diferents processos d'inserció; amb distints tipus d'acompanyaments, d'intensitats i periodicitats del suport donat i dels continguts i objectius de la intervenció.

Així i tot, les taules que vénen a continuació són el reflex, encara que bastant resumit, del volum del treball realitzat (tant a nivell individual com de grup) i corresponen sols a les 229 persones amb les quals s'ha realitzat un procés de seguiment individual.

Accions per al disseny de Projectes d'Intervenció Individuals.

	Núm. d'accions a règim tancat	Núm. d'accions a règim obert i semiob.	Núm. d'accions totals
Accions de primeres entrevistes i de diagnòstic	468	428	896
Accions d'elaboració i revisió de projectes individuals	122	486	608
TOTALS	590	914	1.504

Accions d'execució dels Projectes d'Intervenció Individuals.

	Número d'usuaris	Número d'accions realitzades
Execució de projectes individuals dins de les accions en règim tancat	132	3.355
Execució de projectes individuals dins les accions en règim obert i semiobert	110	8.707
TOTALS	229	12.062

Accions de coordinació.

Altres tipus d'accions realitzades són les **coordinacions amb els diferents recursos externs** amb els quals es treballa per abordar de forma integral cada un dels casos en seguiment. Aquestes coordinacions, realitzades amb l'objectiu d'iniciar, mantenir o coordinar el procés d'inserció sociolaboral d'usuaris concrets, han suposat un total de **1993 accions de coordinació**.

Accions de grup.

Acció	Número de participants	Hores durada (totals)
Treballant el paper (3 grups)	39	1.058
Obtenció del carnet de conduir	11	70
2 Tallers capacítació laboral (règim tancat)	13	24
3 Tallers capacítació laboral (règim obert)	14	36
2 Tallers de competència prosocial	19	30
2 Sortides programades	16	22

Recursos emprats.

La coordinació amb professionals, recursos i entitats és fonamental per al desenvolupament d'aquest projecte, ja que la feina que es realitza necessita de tots els recursos exteriors existents. Durant aquest període s'han mantingut coordinacions amb més de 80 entitats/institucions (i amb diferents recursos dins moltes d'aquestes) que, com és normal, s'han donat amb una freqüència i profunditat diferents. Així, durant l'any, hi ha recursos amb els quals ens hem coordinat un sol cop i, d'altres, amb els quals la relació és molt més habitual. Es destaca, en primer lloc, la relació amb els diferents professionals del Centre Penitenciari, amb 786 coordinacions per a casos individuals. A aquestes s'han d'afegir 2 coordinacions de caire més general amb periodicitat setmanal (una, amb la Subdirectora de Tractament del CP i, una altra, amb l'Equip Tècnic de la Secció Oberta del CP) , altres dues amb caràcter quinzenal (Equips Tècnics dels Mòduls 10 i 12 del CP) i una mensual (Equip Tècnic del Mòdul 7).

Valoració i perspectives de futur.

Després de 9 anys de funcionament, l'Itinerari per a Població Penitenciària és un programa consolidat, tant a la Xarxa d'Orientació Laboral del SOIB com a dins del Centre Penitenciari de Mallorca, amb el qual s'ha anat millorant i augmentant la coordinació i col·laboració a diferents nivells.

De la mateixa manera, des dels diferents equips d'educadors el programa, durant aquest any, s'ha anat consolidant i aprofundint en la metodologia d'intervenció, valorant-se una millora progressiva en les diferents accions que conformen el projecte.

Entenem que s'han complert satisfactòriament les previsions del programa i considerem que el treball realitzat ha estat significatiu, tant pel que fa a la quantitat de persones ateses com, sobretot, per la qualitat de l'atenció donada als usuaris de l'Itinerari. La intervenció amb els 229 usuaris en seguiment s'ha adaptat al pla de feina individual amb cada un d'ells, registrant-se una mitja de 69 accions individuals amb cada usuari, a les quals s'afegiria una acció en grup, de mitja, de 90 hores de durada.

També, valorem com a significatives les accions puntuals realitzades amb altres 285 persones que, per diferents motius, no han arribat a iniciar

seguiment amb l'itinerari; però que s'hi ha realitzat una tasca puntual d'orientació i informació.

La valoració del grau d'assoliment dels objectius de les diferents accions del projecte és molt positiva, més encara si s'avalua el procés de cada un dels usuaris atesos. S'han produït importants millores en tots aquells aspectes que condicionaran directament una futura inserció, encara que no se n'hagi donat en tots els casos. En quan als processos per a la inserció laboral, durant aquest any s'ha detectat una major dificultat a l'hora d'inserir els casos en recerca de treball. La causa és una reducció de l'oferta de llocs de feina poc qualificats i/o adients per a persones amb dificultats per a realitzar treballs que requereixen una activitat física important.

Respecte al perfil de les persones ateses, es manté un any més com a problemàtica més nombrosa la de persones amb problemes d'addicions a tòxics, a la qual s'afegeix la falta de recursos per al tractament d'aquestes. També es mantenen les dificultats a l'hora d'atendre a immigrants no regularitzats i a persones amb problemes de salut mental. En comparació a anys anteriors, destacaríem l'augment de persones amb minusvalideses, de dones soles amb càrregues familiars i de persones (i famílies) amb les necessitats bàsiques no cobertes.

A més de la intervenció directa amb els usuaris i de les nombroses accions de coordinació (ja descrites a apartats anteriors) amb diferents professionals, per dur endavant els projectes educatius, l'Equip de l'itinerari ha aprofundit en la reflexió i metodologia d'intervenció en relació als següents aspectes:

- Les accions d'informació i orientació amb usuaris puntuals i per a la selecció de casos.
- Taller per a l'obtenció del carnet de conduir.
- El treball individual i en grup a l'àrea de temps lliure.
- Els usuaris amb necessitats bàsiques no cobertes.
- El treball amb usuaris joves, necessitats i metodologia específiques.
- Les accions de grup amb usuaris en règim obert o en llibertat..
- També s'ha continuat amb la revisió de casos de forma conjunta, essent un espai, tant de revisió de la intervenció realitzada, com de formació en els diferents estils i estratègies que apliquen en la pràctica els professionals.
- Tallers en grup de prevenció de recaigudes.

Per a l'any vinent, l'Equip es marca les següents qüestions per abordar:

- La intervenció amb persones amb problemes de toxicomanies.
- Ampliació dels continguts i temps d'intervenció de les accions de grup.
- La difusió de l'itinerari entre usuaris i professionals.
- L'avaluació a mig-llarg termini de la intervenció realitzada, anàlisi de la situació dels casos tancats.
- L'organització del temps d'intervenció dels educadors, revisió de tasques necessàries i número òptim de casos.

VIII. PROGRAMA DE REHABILITACIÓ PSICOSOCIAL I INSERCIÓ SOCIOLABORAL DE RECLUSOS AMB MALALTIES MENTALS.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

Aquest projecte neix de les dificultats detectades a partir de l'experiència d'intervenció de la nostra entitat amb persones amb problemes "severs" de salut mental en general i, més específicament, de les necessitats que s'evidenciaven quan aquestes persones eren interns del Centre Penitenciari, context en el qual també interveníem des de feia deu anys.

Aquest ha estat un programa de nova creació implementat pel GREC a partir del mes d'abril de 2006, a partir d'un estudi de necessitats que es va dur a terme durant l'any 2005 i principis de 2006. En aquest estudi es va establir la necessitat del projecte, així com les bases metodològiques per iniciar una intervenció específica amb el grup concret de població de reclusos amb malalties mentals cròniques.

Així, aquesta memòria correspon al període d'abril a desembre de 2006, en el qual el programa s'ha implementat amb una educadora.

OBJECTIUS.

La finalitat del programa és que les persones recluses amb malalties mentals cròniques millorin la seva qualitat de vida i puguin afrontar en les millors condicions possibles el seu procés d'inserció.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Els destinataris són els reclusos del Centre Penitenciari de Mallorca amb problemes de salut mental amb un temps d'un any d'estada com a mínim, en règim de segon grau.

S'han hagut de concretar més els criteris d'inclusió d'usuaris al programa, perquè els recursos humans amb els quals s'ha comptat aquest primer any de desenvolupament del projecte no han estat els inicialment previstos. La previsió era flexibilitzar l'entrada d'usuaris a mida que s'incorporessin les diferents figures professionals estipulades per al projecte.

Així, s'ha considerat requisit indispensable pels primers casos admesos tenir un diagnòstic metge de malaltia mental crònica, emès bé durant la seva estada a presó, o bé quan estaven en llibertat.

METODOLOGIA.

Aquest projecte pretén atendre a les persones recluses que pateixen un trastorn mental crònic , oferint acompanyament i suport en les seves necessitats específiques provocades per la seva situació de reclusió i malaltia mental crònica. Amb l'objectiu de millorar la seva qualitat de vida, primerament durant la seva estada a presó i, posteriorment, en el seu procés d'inserció social.

La intervenció es planteja a nivell individual i de grup a les primeres fases d'intervenció, ampliant-se a l'àmbit familiar i de coordinació amb recursos comunitaris a mida que s'avança amb la intervenció del cas. Les fases metodològiques que descriuen el projecte són les següents:

Fase de prediagnòstic.

- Derivació de casos susceptibles d'incorporar-se al Programa.
- Acceptació de casos segons els criteris establerts prèviament o no admissió del cas en el Programa per no complir els requisits.
- Observació per clarificar la situació de la persona en relació a la seva problemàtica de salut mental.
- Emissió del prediagnòstic de la malaltia mental (aproximació) i alta en el Programa.

Fase d'intervenció en règim tancat.

- Observació i establiment del vincle educatiu: mitjançant tutories individuals i participació de l'intern en activitats de grup.
- Recollida d'informació sobre el cas: directament de l'usuari i a través dels diversos professionals (equip tècnic, equip metge, altres centres penitenciaris, altres associacions que treballen en el Centre Penitenciari ...).
- Elaboració del diagnòstic educatiu i del Projecte Individual Educatiu (PEI).
- Execució del PEI de cada un dels usuaris, a partir del seguiment individual, de les accions en grup planificades i de la mobilització dels diferents recursos del Centre Penitenciari i comunitaris necessaris.
- Revisió/ avaluació constant del PEI.
- Preparació de permisos de sortida de Presó.

Fase de manteniment dins del C. Penitenciari.

- Seguiment mitjançant tutories individuals.
- Seguiment mitjançant la participació de l'intern a activitats de grup.
- Revisió del PEI.

Fase de preparació per a la sortida en llibertat.

- Seguiment mitjançant tutories individuals.
- Preparació de permisos de sortida de Presó i contacte amb la família.
- Contacte amb recursos comunitaris de salut mental.

- Contacte amb altres recursos comunitaris segons les necessitats de cada cas (toxicomanies, Serveis Socials...).

Fase d'intervenció en llibertat.

- Seguiment individual mitjançant tutories i acompanyaments.
- Intervenció familiar.
- Derivació a recursos comunitaris de salut mental i generals, i fer el seguiment .

FONTS DE FINANÇAMENT.

Subvencions de la Fundació Luis Vives, Fundació Sa Nostra, Conselleria de Vicepresidència i Relacions Institucionals del Govern Balear i de l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca.

AVALUACIÓ 2006.

Perfil i número d'usuaris.

Dos dels criteris d'inclusió marcats en aquest període han estat determinants a l'hora de seleccionar els usuaris: L'existència d'un diagnòstic metge de malaltia mental crònica i un temps d'estada previst de més d'un any de l'intern al Centre Penitenciari.

Així, els 53 casos valorats durant aquest període s'han classificat en quatre grups diferents:

- Un primer grup format per 22 interns amb malaltia mental crònica de la qual consta diagnòstic escrit a l'expedient metge del Centre Penitenciari. Es troben dins d'aquest grup el diagnòstic d'esquizofrènia, psicosis, trastorn bipolar i depressió major. D'aquest grup s'han seleccionat els 7 primers casos de seguiment del programa.
- El següent grup el componen 15 interns amb altres tipus de diagnòstic de malaltia mental (trastorns de personalitat, síndromes depressius, retard mental...), que també hi ha constància escrita a l'expedient metge del Centre Penitenciari. No han estat casos seleccionats inicialment per a seguiment, però sí podran tenir-se en compte a mida que el programa vagi creixent.
- El tercer grup de persones valorades està compost per 7 persones que els equips metges i de tractament del Centre Penitenciari valoren que hi ha símptomes importants de patologia mental, però que no consta cap tipus de diagnòstic.
- Finalment tenim a 9 persones valorades que foren proposades per professionals del C. Penitenciari que en aquests moments no tenen símptomes i tampoc diagnòstic.

Les següents taules mostren el perfil dels 7 casos, 6 homes i una dona, que s'han dut en seguiment durant aquest període:

Edat de les persones ateses.

	Número d'usuaris
18 a 25 anys	1
26 a 35 anys	4
36 a 45 anys	0
46 a 55 anys	1
Mes de 56 anys	1
TOTAL	7

Diagnòstic de malaltia mental de les persones ateses.

	Número d'usuaris	
	Diagnòstic principal	Altres diagnòstics
Esquizofrènia	6	-Anorexia nerviosa -Oligofrènia -Trastorn bipolar
Psicosis	1	-Demència per VIH -Trastorn personalitat antisocial
TOTAL	7	4

Temps de condemna de les persones ateses.

	Número d'usuaris
Manco de 2 anys	2
2 a 5 anys	0
6 a 10 anys	2
11 a 15 anys	3
TOTAL	7

Accions realitzades.

- Pel fet de ser un programa de nova creació, abans d'iniciar la intervenció amb els usuaris, s'han hagut de dur a terme una sèrie d'accions prèvies de preparació:
 - Coordinació contínua i a diferents nivells amb professionals i responsables del Centre Penitenciari per donar a conèixer el Projecte i els procediments de derivació dels casos, per organitzar i per resoldre diferents qüestions.
 - Elaboració dels instruments de registre de la informació.
 - Concreció i planificació de les activitats de grup.
- Les accions de recollida d'informació, per valorar la incorporació o no dels diferents casos derivats al programa, ha suposat durant aquest període un temps de feina considerable per a l'educadora del programa. Ja que han estat 53 els casos derivats per diferents professionals al llarg del període –alguns d'ells abans de l'inici del programa, quan s'estava

realitzant l'estudi de necessitats- i, de tots ells, s'ha recollit la informació necessària per poder valorar la seva entrada en el programa.

- El seguiment individual dels 7 casos seleccionats, per incorporar-se al programa, ha tingut una periodicitat diferent per a cada un d'ells i per cada moment en què es troba la intervenció. Encara que el més habitual ha estat veure els interns individualment dos cops per setmana.
- Durant aquest període s'han dut a terme dues activitats en grups (cinema i ludoteca-multitaller). L'objectiu principal d'aquestes activitats ha estat el d'afavorir un espai i context de grup per a l'observació de cada un dels interns i per posar en pràctica les diferents habilitats de relació i comunicació treballades a nivell individual.
Per altra banda, l'objectiu del programa ha estat iniciar l'experiència de treball de grup amb aquest col·lectiu, així com consolidar un espai fix per dur-lo a terme.
- Durant l'execució del Projecte, ja sigui per a la preparació com per a la implementació, la Directora i l'Educadora del Projecte s'han relacionat amb diverses figures professionals tant del Centre Penitenciari com amb recursos exteriors, en forma de contactes puntuals o de manera periòdica.
A més, durant tota l'execució del Projecte, s'han dut a terme reunions setmanals de coordinació entre la Directora i l'Educadora del Projecte.
La finalitat d'aquestes reunions ha estat dur a terme un seguiment continu del Pla d'Execució del Projecte (tasques de preparació i difusió, coordinació amb Presó, derivació i acollida de casos, avaluació dels objectius del Projecte...). I s'ha fet un seguiment de la intervenció amb els interns que es duen en seguiment (seguiment de la metodologia d'intervenció, objectius fixats i assolits).

Valoració i perspectives de futur.

Podem dir que els objectius generals del Projecte prevists per a aquest període han estat assolits satisfactòriament.

En primer lloc, destacaríem que s'ha aconseguit iniciar la implementació d'aquest projecte el qual ha tingut una bona acollida entre els professionals; tant del Centre Penitenciari, com dels recursos exteriors amb què s'ha mantingut contacte. S'ha observat entre aquests professionals una major sensibilització sobre la problemàtica concreta de la salut mental a Presó (en relació a l'inici de la feina amb aquest grup específic de població a l'Estudi realitzat durant l'any 2005).

Malgrat no s'ha comptat amb el personal previst en el projecte inicial, a causa que no s'aconseguien les aportacions econòmiques necessàries, la intervenció amb els interns no s'ha vist reduïda en quant a la qualitat de l'atenció rebuda, encara que sí en el número d'usuaris inicialment prevists.

Valorem que la intervenció realitzada ha donat suport als interns en les seves diferents àrees vitals i que s'han creat, fomentat i millorat les habilitats, actituds i comportaments que incideixen de forma favorable en el desenvolupament del seu procés de rehabilitació. A més, han rebut tots ells un suport i una intervenció individualitzada i adaptada a les seves necessitats i potencialitats.

En quant a l' objectiu general, referit a afavorir i a fomentar la reinserció social, hem de dir que s'ha treballat en la mesura que el temps i el procés del Projecte ho han permès. Els casos que actualment es duen en seguiment són recents i, com a tals, no tenen prevista de forma immediata la sortida de Presó (ni en forma de permisos, ni en 3er grau, llibertat condicional o definitiva). Així doncs, no s'ha treballat directament una preparació per a la sortida. Però sí que podem dir que aquesta preparació es fa de manera contínua i indirecta des del moment que es fa intervenció a qualsevol de les àrees vitals.

Els interns amb què s'ha treballat, donat que el Projecte és nou en aquest Centre Penitenciari, han tingut la dificultat que la nostra feina encara no era coneguda entre els interns de Presó. Per tant, no ha hagut demandes directes de seguiment, sinó que hem estat nosaltres que ens hem apropat a ells, proposant-los la incorporació al Projecte (una vegada que sabíem que la persona necessitava seguiment). S'han hagut de cercar diferents eines d'apropament als interns escollits i de vinculació. En general, aquesta tasca no ha estat fàcil a causa de les característiques pròpies de la malaltia mental, són interns desconfiats amb els quals el procés de creació de vincle ha hagut de ser molt més suau i llarg que ho és habitualment. Així i tot, després d'aquests apropaments als interns, la seva resposta ha estat, en general, molt positiva i s'ha establert un important vincle que ha permès dur a terme la intervenció amb cadascun d'ells. Encara que amb alguns casos no ha estat possible iniciar la relació educativa.

La falta de diagnòstic de la malaltia mental i les toxicomanies associades han estat dues qüestions que han condicionat l'entrada de casos durant aquest període. La decisió de prioritzar inicialment aquells interns, amb malalties mentals cròniques diagnosticades, ha limitat l'entrada al programa d'interns amb semblants dificultats però sense un diagnòstic clar de patologia mental crònica.

Durant el proper període s'haurà d'ampliar el criteri d'entrada, començant a valorar el grau de deteriorament dels interns amb simptomatologia de malaltia mental però sense diagnòstic metge. És aquí a on el consum de tòxics dificulta la valoració dels casos, ja que davant un consum de tòxics actual resulta molt més difícil fer una valoració del grau de deteriorament de les capacitats de la persona. Aquesta serà un qüestió a treballar el període vinent, perquè a partir de l'experiència d'aquest any, confirmem l'opció inicial del projecte per intervenir també amb casos de patologia dual.

A manera de resum, podem dir que l'inici d'aquest projecte ha estat molt encertat. Valorem positivament la feina feta tant de preparació com d'execució i, també, la necessitat de donar continuïtat al Projecte i d'ampliar el seu abast, a fi de poder donar una atenció específica al col·lectiu de reclusos amb problemes de salut mental.

IX. TALLER DE NETEJA DE COTXES: APRENENT A TREBALLAR.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

El taller de "*Neteja de cotxes: aprenent a treballar*" és un programa socioeducatiu del GREC, iniciat el desembre de 1999. Aquest intenta donar resposta a algunes mancances detectades tant per professionals del GREC, com per altres entitats que fan feina amb menors.

Des de l'experiència constatem com molts menors es desvinculen abans d'hora del sistema escolar. Això es manifesta a través d'un absentisme significatiu, amb l'assistència sols a algunes assignatures -quan es pot pactar amb el centre escolar- i, de vegades, amb l'abandonament de l'escolarització obligatòria.

En aquests casos, els al·lots esperen complir els 16 anys per començar una formació laboral o, bé, per treballar.

Des de l'any 2001 aquest programa està convingut amb la Conselleria d'Educació, que permet tenir joves en règim d'escolarització compartida. Alumnes matriculats a centres educatius poden combinar en horari escolar l'assistència al taller i a la escola o institut. A més dels al·lots derivats pels centres educatius en règim d'escolarització compartida, també es treballa des del taller amb joves de més de 16 anys, totalment desvinculats del sistema educatiu, i amb les mateixes característiques de manca d'hàbits de treball i desmotivació cap a l'aprenentatge.

Al taller es treballen les actituds i els hàbits necessaris per a la integració social i laboral dels al·lots tant en el cas en què vulguin continuar amb la seva formació (escolar o laboral), com en el cas que optin per incorporar-se al món laboral.

El taller, al qual es fa el simulacre d'una empresa de rentat de cotxes, no s'ofereix de cara al públic com a tal. Els clients són els socis del GREC, voluntaris i treballadors de l'associació i altres persones conegudes. El donatiu que es lliura a canvi de la neteja del cotxe és una de les principals eines educatives, ja que es té en compte la qualitat i el ritme de feina dels joves i es treballa amb l'educador la repartició dels ingressos.

OBJECTIUS.

- Potenciar el desenvolupament personal i social del jove perquè pugui fer front a les dificultats d'inserció social i laboral.
- Adquirir i/o reforçar la formació bàsica dels menors que els capaciti per afrontar la vida activa amb autonomia.
- Adquirir els coneixements i habilitats necessaris per inserir-se al mercat laboral.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Al·lots i al·lotes de 13 a 18 anys amb fracàs escolar, manca d'habilitats socials i/o d'actituds necessàries per a una futura incorporació laboral i pèrdua de la motivació per aprendre.

METODOLOGIA.

Cal destacar que el treball es planteja sempre de forma conjunta entre l'educador del taller i el professional de referència que deriva el menor; el qual ho fa amb uns objectius clars que marcaran la intervenció des del taller.

El principal criteri metodològic d'intervenció, amb cada menor, és la personalització a partir de l'elaboració d'un Pla d'Intervenció Individualitzat. Això implica coordinar-se amb el professional de referència a fi de valorar l'adequació del projecte a les mancances del menor, així com les prioritats de treball i el moment convenient per a una possible derivació a altres recursos formatius i/o d'inserció.

Fer que els al·lots se sentin responsables de la gestió del taller és una altra estratègia metodològica important: Tant de la comptabilitat, com de l'atenció al client, en el manteniment dels fulls de registre, dels productes de neteja, de l'ordre i del manteniment general del taller...

A més, l'assemblea és una altra eina fonamental perquè funcioni l'autorregulació del taller. En aquesta reunió de grup s'estableixen les normes del taller i es consensuen els aspectes essencials per al seu bon funcionament. A partir de l'assemblea, l'educador intenta regular el grup i fer que es respectin els acords pactats.

Una reunió setmanal entre l'Educador del Taller i el Director de Programa permet valorar i reajustar les diferents intervencions.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Subvencions de l'Obra Social de la Caja de Ahorros del Mediterraneo (Programa CAM Integra), de la Fundació Sa Nostra, de la Fundació Santa Maria i de l'Ajuntament de Palma.

AVALUACIÓ 2006.

Perfil i número d'usuaris.

A través de les següents taules, intentarem donar a conèixer les principals dades sobre les característiques dels usuaris que han participat en el programa al llarg de l'any 2006. Durant aquest període s'ha atès un total

d'onze joves, set d'ells han estat noves admissions i altres 4 han continuat al taller des de l'any anterior.

Les taules següents resumeixen les característiques dels joves atesos durant l'any 2006.

Número d'usuaris atesos.

	Número de joves
Demandes realitzades	15
Noves admissions	7
Joves que continuen de l'any anterior	4
Total de joves atesos	11

Edat dels joves en el moment d'entrada al taller .

	Número de joves
14 anys	4
15 anys	5
16 a 18 anys	1
Més de 18 anys	1
TOTAL	11

Temps d'intervenció amb els joves.

	Temps d'intervenció total *	Temps d'intervenció 2006 **
Menys de dos mesos	3	3
De tres a cinc mesos	4	5
De sis a onze mesos	4	3
Dotze mesos o més	0	0

* Número de mesos totals d'intervenció amb el jove, tenint en compte també els anteriors a 2006.

** Número de mesos d'intervenció només al llarg de 2006.

Centres educatius i entitats que han realitzat la primera derivació dels joves al Taller.

	Número de joves
Col·legi el Temple	2
Centre Es Pinaret	1
IES Aurora Picornell	1
IES Josep Sureda i Blanes	2
Programa d'Educadors Familiars (GREC)	1
Programa de Treball en Medi Obert (GREC)	2
Programa Llar Funcional per a Adolescents (GREC)	1
Itinerari Integrat per a Població Penitenciària (GREC)	1
TOTAL	11

Característiques dels joves al moment de la seva entrada al taller .

Situacions detectades	Núm. de casos
Abandonament de l'escolaritat (joves no matriculats)abans dels 16 anys	2
Dificultats d'aprenentatge (en els casos en què continuen acudint a centre escolar)	6
Absentisme	3
Manca d'interès i motivació per a aprenentatges escolars	11
Problemes de comportament i incompliment de normes escolars	6
Conflictes intrafamiliars	6
Dificultats econòmiques	2
Falta d'habilitats socials	4
Autoestima negativa	5
Falta de constància	7
Delictes denunciats, mesures judicials	4
Addiccions a substàncies il·legals	3
Internament a centres de reforma o de protecció	3
Discapacitat intel·lectual	1

Accions realitzades.

Dins la dinàmica quotidiana al taller, hi ha unes activitats que s'han realitzat habitualment com, per exemple, les assemblees, la neteja del taller, la compra d'estrís o material, les tutories i, evidentment, la neteja dels cotxes.

Les assemblees estan previstes amb una periodicitat setmanal, encara que en alguns moments d'aquest període s'ha allargat aquesta periodicitat en funció de la dinàmica del grup de joves, realitzant-se les tutories individuals i les compres d'estrís i material en funció de les necessitats de cada moment.

La neteja del Taller s'ha complementat enguany amb activitats de manteniment del mateix, sobretot de pintura.

L'activitat principal, la neteja de cotxes, s'ha mantingut de forma contínua durant tot el temps –a excepció dels dies de vacances de l'Educador del Taller-. El número de cotxes que s'han netejat diàriament ha oscil·lat entre 1 i 3, encara que alguns dies no s'ha netejat cap cotxe i d'altres s'ha arribat fins a 4. Aquesta activitat s'ha anat regulant diàriament en funció del número d'al·lots assistents al Taller, de les activitats programades, del moment i motivació del grup de participants i, és clar, en funció del número de persones que han requerit el servei de neteja.

A més, amb manco freqüència, s'han realitzat activitats extraordinàries, dins o fora del Taller, amb l'objectiu de facilitar un nou marc de relació educativa per al jove i l'educador, deixant per un dia de banda els límits i les normes del Taller. Aquest fet converteix les activitats extraordinàries, en espais idonis per complementar l'observació de cada jove i establir nous

contextos en la relación educativa, sovent mediatizada por la dinámica del Taller.

A continuación relacionem las actividades realizadas. Cal tener en cuenta que hi ha actividades que s'han realizado más d'una vez a lo largo de l'any.

Activitats
Recerca i compra d'estrís i materials de neteja
Visites a recursos d'oci i temps lliure
Jugar a futbol
Participació a l'aula d'informàtica
Visites a recursos formatius
Taller de grafit
Jornades d'Orientació Laboral
Visites a fires i espais firals

Por que fa als objetivos trabajados específicamente con cada uno de los al·lots des del Taller, destacuem de forma resumida los más significativos.

Objectius	Núm. de casos
Millorar els hàbits i capacitats prelaborals	8
Desenvolupar les habilitats socials i de comunicació	3
Coneixement d'alternatives formatives i laborals, orientació	3
Fomentar la continuïtat a l'institut, millorar la seva integració	5
Millorar l'autoestima	6
Potenciar el seu desenvolupament personal	3
Motivació cap a la formació	1

Valoració i perspectives de futur.

Durant aquest any, la valoración que fem de la intervenció realizada des del Taller és molt positiva, tant en l'assoliment de los objetivos educativos de los participantes como en el número de casos atendidos.

Si bé iniciarem l'any 2006 con algunos dudas respecto a la necesidad de continuar con este programa, dado que se creaven nuevos recursos que se dirigen al mismo grupo de jóvenes atendidos des del Taller, durante este año hemos comprobado que este programa continúa dando respuesta a jóvenes que no són atendidos.

Això ho constatem des de los sol·licituds d'entrada al Taller, tanto por su número (ligeramente superior a l'any anterior), como por las manifestaciones de los profesionales que los derivan. Estos comenten la idoneïtat de los recursos así como que, en muchas ocasiones, l'al·lot derivado no ha estat admès (por su perfil) a otros recursos de escolarización compartida.

A más, el hecho que des d'aquest programa no s'hagi realizado mai difusión entre los centros educativos (no se veu conveniente, ya que sense fer-la hi ha lista de espera) nos fa pensar que el número de demandas sería mucho más elevado.

En relació a les línies de futur plantejades a l'inici del projecte s'ha de dir que no s'ha ampliat l'horari del Taller, que ha continuat obert dos dies per setmana. Allò que sí s'ha ampliat ha estat la intervenció amb els joves, gràcies a què han estat més nombroses les aportacions de les diferents entitats i administracions que ens han donat suport econòmic.

Així, destacarem que les activitats complementàries s'han pogut realitzar en horari diferent que la neteja de cotxes. S'ha pogut dedicar el temps necessari a la coordinació amb els professionals derivants, a mantenir el contacte amb les famílies dels joves i a donar suport a aquests, ja un cop fora del Taller, quan han iniciat el seu procés d'inserció laboral o a altres recursos formatius.

També s'ha de valorar com a positiu que, a diferència d'altres anys, no s'ha fet cap canvi de figura d'Educador de Taller, la qual cosa ha donat una major estabilitat tant al grup, com a la relació amb la barriada on està ubicat i a la relació amb els "clients". Estabilitat que, sens dubte, ha afavorit tot el procés educatiu i l'estructura organitzativa que requereix el projecte.

Ja pensant en l'any vinent, hi ha tres qüestions que s'hauran d'abordar :

- El local a on es duu a terme l'activitat del Taller està en venda – i des de la nostra Entitat no tenim capacitat d'adquirir-lo -. Per tant, hi ha moltes possibilitats de canvi de local amb tot lo que això suposa (inversió per acondicionar nou local, canvi de barriada, probable canvi de clients, necessitat de difusió...).
- Ja en aquests moments s'ha plantejat a la Conselleria d'Educació la possibilitat d'ampliar el conveni de col·laboració amb aquesta. La finalitat d'aquesta ampliació és augmentar l'horari d'obertura del programa segons el suport econòmic d'aquesta Conselleria, amb la justificació que la gran majoria de participants estan en règim d'escolarització compartida i en edat d'escolarització obligatòria.
- Finalment, també resta per explorar la possibilitat de combinar la intervenció amb joves i adults, aprofitant el mateix espai físic, ja que està infrautilitzat, però amb una activitat amb horari diferent. L'experiència amb participants majors de 16 anys ens indica que, amb les adaptacions metodològiques necessàries, el Taller també pot ser un bon recurs per a treballar amb persones adultes.

X. TALLER DE CUINA: "FER DE CUINER SENSE SER-HO"

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

Aquest taller es realitza des de l'any 2004. Va sorgir com a iniciativa del Programa d'Emancipació amb l'objectiu de dinamitzar l'espai d'un pis on hi viuen diferents joves. Així es realitza una activitat associada al fet quotidià de fer el dinar com una acció organitzada relacionada amb la salut, l'economia i la socialització dels subjectes.

En aquesta línia es plantejà realitzar un taller de cuina atractiu per possibilitar un marc d'aprenentatge que, a més, possibilités relacionar-se amb altres subjectes, tant amb joves com amb adults.

OBJECTIUS.

- Millorar els hàbits de neteja, alimentació i higiene.
- Adquirir pautes educatives bàsiques.
- Establir bona relació amb els adults (sobretot amb les dones).
- Tenir uns horaris de referència, ser puntual.
- Aprendre a treballar en grup, saber compartir.
- Aprendre allò més bàsic per saber fer-se menjar de forma autònoma.
- Adquirir habilitats socials i de comunicació.
- Aprendre a exposar dubtes.
- Aprendre habilitats bàsiques: puntualitat, maneig dels doblers, higiene personal...

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Els destinataris són al·lots i al·lotes, a partir de 16 anys. Aquests comparteixen el fracàs escolar, la manca d'habilitats socials i/o d'actituds necessàries per a una futura incorporació laboral i la pèrdua de la motivació per aprendre.

METODOLOGIA.

El principal criteri metodològic d'intervenció amb cada jove és la personalització a partir de l'elaboració d'un Pla d'Intervenció Individualitzat; això implica coordinar-se amb el professional de referència a fi de valorar l'adequació del projecte a les mancances del menor, així com les prioritats de treball i el moment convenient per a una possible derivació a altres recursos formatius i/o d'inserció.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Concert amb l'Institut de Serveis Socials i Esportius de Mallorca.
Conveni amb el Ministeri de Treball i Afers Socials.
Subvencions del Govern Balear (Conselleria de Presidència i Esports).

AVALUACIÓ 2006.

Perfil i número d'usuaris.

A través de les següents taules, intentarem donar a conèixer les principals dades sobre les característiques dels usuaris que han participat en el programa al llarg de l'any 2006. Durant aquest període s'ha atès un total de 7 joves.

Edat dels joves en el moment d'entrada al taller .

	Número de joves
17 anys	0
18 anys	1
19 anys	3
21 anys	1
22 anys	1
25 anys	1
TOTAL	7

Temps d'intervenció amb els joves.

	Número de joves
Manco de dos mesos	3
De tres a sis mesos	2
Més de sis mesos	2

Característiques dels joves en el moment de la seva entrada al taller .

Situacions detectades	Número de casos
Abandonament de l'escolaritat abans dels 16 anys	3
Dificultats en els estudis (en els casos en què continuen acudint al Centre Escolar).	1
Conflictes familiars	4
Dificultats econòmiques	7
Manca d'habilitats socials	7
Autoestima negativa	7
Manca de constància	4
Dificultats d'organització personal	3
Addiccions a substàncies il·legals	1
Estada a presó	2

Entitats que han derivat els joves.

	Número de joves
Programa d'Emancipació del GREC	2
Programa d'Educadors Familiars del GREC	1
Programa d'Educadors de Carrer del GREC	2
Itinerari d'Inserció Sociolaboral per a la població penitenciària del GREC	2
TOTAL	7

Accions realitzades.

Dins la dinàmica quotidiana al taller hi ha unes activitats que s'han realitzat habitualment:

- Mirar el menú del dia i fer la llista de la compra.
- Anar a comprar (qualitat del producte, etiquetes i preus).
- Ordenar la compra.
- Llegir les receptes i distribuir les tasques.
- Elaborar els plats.
- Fer una aproximació de quant ha costat el dinar.
- Posar la taula correctament, servir els clients i compartir el dinar.
- Retirar la taula, endreçar la cuina i el menjador.
- Fer la llista dels aliments que faran falta per al pròxim dia.
- Valorar com ha anat la feina.

Durant tot el temps del taller s'han tractat diferents temes d'interès com: l'organització, planificació, valors nutritius, higiene, neteja, ordre, congelats, estalviar temps, ambient agradable...

Pel que fa als objectius treballats específicament amb cada un dels al·lots des del taller, destaquem de forma resumida els més significatius a la següent taula:

OBJECTIUS	Número de casos
Aprendre a planificar el menjar, a fer compres útils i a cuinar	7
Desenvolupar les habilitats socials i de comunicació	3
Aprendre a menjar de tot i sa	3
Aprendre a treballar en grup	3
Millorar l'autoestima	4
Assistir al taller sense haver consumit drogues	2

Número de clients i grau de satisfacció.

Han participat com a clients unes 20 persones. Cada persona ha assistit entre dues i sis vegades. S'han passat uns qüestionaris de valoració del taller, d'on s'extreu un grau de satisfacció ha molt alt.

Valoració i perspectives de futur.

Les conclusions que tot seguit presentem han estat elaborades, conjuntament, entre els educadors que han derivat algun usuari al Taller de Cuina i els responsables d'aquest.

Cadascun dels participants a la valoració tenia un mateix guió de reflexió que posàrem en comú. El guió contemplava:

- Motiu de triar el Taller de Cuina com a eina en el seguiment d'un usuari.
- Objectius que es volien treballar.
- Objectius assolits des del Taller.
- Mancances del recurs.
- Valoració global.
- Suggestions de cara al futur.

Pel que fa a la tria del taller es donaren aquestes raons:

- Facilitat per accedir al recurs.
- Senzillesa del recurs. Adaptabilitat. Espai tranquil.
- Bona de coordinació.
- Possibilitat de menjar adequadament.
- Es treballen habilitats prelaborals.
- Es dona suport al procés d'emancipació.
- Possibilitat de millorar les habilitats socials.
- Augmentar l'autoestima.

Objectius treballats en el taller:

- Millorar els hàbits de neteja, alimentació i higiene.
- Adquirir pautes educatives bàsiques.
- Establir bona relació amb els adults (sobretot amb les dones).
- Tenir uns horaris de referència, ser puntual.
- Aprendre a treballar en grup, saber compartir.
- Aprendre allò més bàsic per saber fer-se el menjar de forma autònoma.
- Adquirir habilitats socials i de comunicació, aprendre a exposar dubtes.
- Aprendre habilitats bàsiques: puntualitat, maneig dels doblers, higiene personal...

Mancances del recurs:

- Ja que és un recurs positiu, podria arribar a més gent.

Valoració general:

- Es valora tant el treball personalitzat com els aprenentatges culinaris (adaptats a cada usuari).
- El taller ha estat un espai tranquil i adequat per fer els processos que es pretenien. Bon ambient.
- Com a conclusió final, es pot afirmar que el taller de cuina ha estat allò que volia ser: un complement a la intervenció – diagnòstic/observació i intervenció- dels educadors que, des d'altres àmbits, treballaven amb els nostres usuaris.

Suggestions de cara al futur:

- Plantejar-se la possibilitat d'ampliar el taller un dia més.
- Ampliar el número d'usuaris.

XI. EXPERIÈNCIA DE CONEIXEMENT DEL TREBALL NOCTURN AMB COLLES.

DESCRIPCIÓ DEL PROGRAMA.

El carrer com a espai de reunió nocturn per als joves, és una realitat que actualment incideix en la relació amb la comunitat.

En aquests espais el consum de substàncies tòxiques legals i il·legals sol ser bastant habitual, a més generen renou i brutor. Aquests són alguns dels problemes que enfronten a aquests joves i als veïnats; creant, sovint, una situació d'alarma social, conflicte comunitari i una sensació d'inseguretat ciutadana. Per tant, parlem de joves que es troben en situació de risc social. Fins avui l'únic abordatge que s'ha pogut realitzar ha estat de caire policial.

Al llarg de 2006 vàrem valorar arrel de la demanda de l'Ajuntament de Palma la possibilitat d'iniciar un projecte d'intervenció socioeducativa amb grups de joves als vespres.

El projecte començà durant setembre i fins desembre es va dedicar a realitzar la prospecció de tres zones de Palma, que varen ser prioritzades pels Serveis Socials de l'Ajuntament.

És important destacar que aquest és un projecte de caràcter experimental i, com a tal, necessita d'una avaluació constant per anar contrastant si el que s'està realitzant ens apropa a l'assoliment dels objectius.

La fase de prospecció és una eina bàsica en el quefer de la metodologia del GREC i aquest projecte no ha estat un excepció. Els objectius d'aquests primers mesos varen ser conèixer els recursos comunitaris, els equipaments esportius, culturals, els llocs de reunió dels joves, les seves dinàmiques i interessos; amb la intenció bàsica de detectar les necessitats i potencialitats dels joves i del seu entorn.

En un principi es proposaren tres grups de joves com a objecte d'intervenció. Estaven situats a la plaça Drassanes, carrer Valparaíso i a Son Oliva.

Una vegada al territori ens vàrem adonar de l'existència d'altres grups de joves. Aquest fet i la importància d'inserir-nos al seu context, va conduir-nos a canviar la perspectiva d'una feina adreçada al grup prioritzat, cap a una perspectiva territorialitzada.

D'aquesta manera, de cada barri [Puig de Sant Pere- Drassanes, Polígon de Llevant- La Soledat i Son Oliva- Son Costa] observarem el territori, la estructura comunitària i, evidentment, els grups que hi havia i les possibilitats de feina.

OBJECTIUS.

- Contactar i conèixer els grups que hi ha els vespres a les barriades de Drassanes, Polígon de Llevant.
- Prioritzar dels grups contactats, els que presentin més factors de risc.
- Establir una relació amb els grups prioritzats.
- Conèixer l'estructura comunitària de les barriades.

POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Grups de joves de les zones de Drassanes, Polígons de Llevant i Son Oliva que es reuneixen els vespres al carrer i que es troben en una situació de risc i exclusió social.

Parlem d'una població majoritàriament de 18 a 25 anys, tot i que no es descarta trobar als grups menors d'edat. De fet, en aquests casos es prioritzarà el treball amb els menors d'edat, especialment amb els més petits.

METODOLOGIA.

Bàsicament, aquests 4 mesos s'han utilitzat per realitzar prospecció. Aquesta ha estat el punt de partida per a la realització de projectes viables i adaptats a les necessitats del col·lectiu amb el qual volem fer feina i que permeten fer feina les problemàtiques detectades.

La prospecció no significa descripció sinó, més bé, una reconstrucció i una interpretació en termes socioeducatius de la realitat. Per a poder interpretar, és necessari estar en contacte amb els diferents actors comunitaris i, sobretot, amb els usuaris objecte del projecte.

FONTS DE FINANÇAMENT.

Ajuntament de Palma.

AVALUACIÓ 2006.

Número de grups detectats i contactats.

Territori	Número de grups detectats	Número de grups contactats
Drassanes	5	2
Son Oliva	5	3
Polígon de Llevant	5	1

Número d'usuaris

Territori	Número de grups detectats
Drassanes	75
Son Oliva	68
Polígon de Llevant	61

El grups contactats els vespres a Drassanes, Polígon de Llevant i Son Oliva són majoritàriament mixtes però amb una presència majoritària d'al·lots. Les edats oscil·len majoritàriament entre els 18 i els 25 anys. Hem trobat menors d'edat puntualment i sempre vinculats a grups de majors.

Valoració i perspectives de futur.

Al llarg dels poc més de 3 mesos d'apropament als grups ens hem donat compte que el treball s'ha de centrar més en el territori que en els grups.

Les raons més importants són:

- Els grups són molt flexibles, és a dir, els joves s'agrupen sempre circumstancialment, en funció dels interessos que tenen, canviant de grup o de lloc quan ho troben necessari.
- Al llarg del temps (a vegades depenent de l'època de l'any) els grups apareixen i desapareixen però, normalment, els membres segueixen estant al barri.
- A més parlem de grups amb membres amb dificultat social, això se sol traduir en què són grups poc permeables a l'aproximació per part d'una figura adulta. Per tant, és necessari temps i estar ubicat en el territori per conèixer els grups.
- Finalment en el treball que realitzem (tant de grup, com individual) no tindrà gaires possibilitats sinó comptem amb els recursos que hi ha al seu barri. Per això és necessari tenir un coneixement exhaustiu i, això, només és possible si la intervenció se centra per territoris.

Durant aquests mesos de prospecció ens hem topat amb dificultats per apropar-nos als grups. El contacte i l'establiment d'una relació educativa amb un grup sempre és un procés complex, però amb aquesta tipologia d'usuaris i horaris ha estat més complexa a causa de:

- El consum de substàncies tòxiques en aquests grups és bastant elevat. Això provoca que determinats vespres, sobretot ja entrada la nit, els joves tinguin estats alterats que dificulten, fins i tot, establir una conversa mínimament coherent o educativament productiva.
- L'edat d'aquests joves amb una mitja superior als 18 anys i el seu recorregut educatiu i judicial fa que siguin poc receptius a propostes educatives.

- La inconsistència dels grups, és a dir, canvis habituals del lloc de reunió, membres que apareixen i desapareixen, certa capacitat de desplaçament.

Finalment, destacar que l'objectiu d'aquests primers mesos s'ha assolit ja que s'ha connectat amb 6 grups de les tres barriades prioritzades.

De cara al 2007, queda la següent passa: concretar la intervenció socioeducativa. Després d'apropar-nos als grups, conèixer les seves potencialitats i necessitats socioeducatives, hem de definir el tipus de feina que és factible i viable realitzar.

Pel que hem pogut intuir aquests primers mesos, el treball socioeducatiu anirà orientat més cap a la reducció de danys, que cap a un treball preventiu.

XII. QUADRES FINANÇAMENT ASSOCIACIÓ ANY 2006

QUADRE RESUM:

INGRESSOS	2.052.697,69
SUBVENCIONS CAPITAL	14.715,43
TOTAL FINANÇAMENT ANY 2006	2.067.413,12
DESPESES	2.043.419,89
INVERSIONS EQUIPAMENTS	14.715,43
TOTAL FONTS APLICATS ANY 2006	2.058.135,32
EXCEDENT (INGRESSOS - DESPESES)	9.277,80

FONTS DE FINANÇAMENT:

INGRESSOS PER AL PROGRAMA SOCIOEDUCATIU AMB EDUCADORS DE CARRER (INC. SUPORT ESCOLAR)		431.844,20
MINISTERIO TRABAJO Y ASUNTOS SOCIALES IRPF	41.044,20	
CONSELLERIA DE PRESIDÈNCIA I ESPORTS DEL GOVERN BALEAR (DIRECCIÓ GENERAL JOVENTUT)	1.646,54	
MANCOMUNITAT DEL RAIGUER	83.055,00	
ALGUNS AJUNTAMENTS PER A ACTIVITATS	2.482,65	
AJUNTAMENTS DE MALLORCA (BUNYOLA, ESPORLES, LLUCMAJOR, PALMA I SÓLLER)	281.441,16	
PATRONAT ALBERT SON RIERA	434,00	
PARRÒQUIA DE SANT ROC (SON ROCA)	21.336,00	
APORTACIONS USUARIS PER A ACTIVITATS	0,00	
INGRESSOS EXERCICIS ANTERIORS CARRER	404,65	
INGRESSOS PER AL PROGRAMA D'INTERVENCIÓ AMB GRUPS DE JOVES A L'AJUNTAMENT DE PALMA		18.523,15
AJUNTAMENT DE PALMA	18.523,15	
INGRESSOS PER AL PROGRAMA LLAR FUNCIONAL		303.593,70
MINISTERIO TRABAJO Y ASUNTOS SOCIALES IRPF	157.524,78	
INSTITUT DE SERVEIS SOCIALS DE MALLORCA	145.999,92	
USUARIS LLAR	69,00	
INGRESSOS PER AL PROGRAMA D'EMANCIPACIÓ		103.244,97
MINISTERIO TRABAJO Y ASUNTOS SOCIALES IRPF	36.000,00	
CONSELLERIA PRESIDÈNCIA I ESPORTS DEL GOVERN BALEAR (DIRECCIÓ GENERAL JOVENTUT)	5.000,97	
INSTITUT DE SERVEIS SOCIALS DE MALLORCA	62.199,00	
APORTACIÓ USUARIS	0,00	
"CLIENTS" TALLER CUINA	45,00	
INGRESSOS PER AL PROGRAMA D'EDUCADORS FAMILIARS		624.923,87
CONSELLERIA PRESIDÈNCIA I ESPORTS DEL GOVERN BALEAR (DIRECCIÓ MENORS I FAMÍLIA)	4.706,00	
INSTITUT DE SERVEIS SOCIALS DE MALLORCA	285.654,96	
MANCOMUNITAT DEL RAIGUER	21.858,56	
AJUNTAMENT DE PALMA	299.431,91	
FEDERACIÓ D'ENTITATS SOCIALS DE LA COMARCA DE SÓLLER	3.272,44	
FUNDACIÓ LA CAIXA	10.000,00	

INGRESSOS PER AL SERVEI D'OCUPACIÓ DE LA MANCOMUNITAT DEL RAIGUER (INC. ACCIONS OLOAS)		82.490,76
MANCOMUNITAT DEL RAIGUER	82.490,76	
INGRESSOS PER AL PROGRAMA D'INSERCIÓ SOCIOLABORAL EN EL CENTRE PENITENCIARI (INCLOU INGRESSOS TALLER PAPER A PRESÓ)		417.067,32
CONSELLERIA DE TREBALL I FORMACIÓ DEL GOVERN BALEAR (INSERCIÓ SOCIOLABORAL EN EL CENTRE PENITENCIARI)	405.324,05	
GOVERN BALEAR (DIRECCIÓ GENERAL JOVENTUT) PER A TALLER PAPER	1.975,85	
INSTITUT DE SERVEIS SOCIALS I ESPORTIUS DE MALLORCA (PER A TALLER PAPER)	6.251,97	
FUNDACIÓ SA NOSTRA (PER A TALLER PAPER)	779,00	
INGRESSOS PRODUCTES TALLER PAPER	2.736,45	
INGRESSOS PER AL PROGRAMA TALLER DE NETEJA D'AUTOMÒBILS		31.134,45
AJUNTAMENT DE PALMA	2.400,00	
FUNDACIÓ SANTA MARIA	12.000,00	
FUNDACIÓ SA NOSTRA	10.162,45	
CAM INTEGRAL	5.000,00	
"CLIENTS"	1.572,00	
INGRESSOS PER A L'ESTUDI DE NECESSITATS I DISSENY D'UN PROJECTE PER A LA POBLACIÓ DEL CENTRE PENITENCIARI AMB PROBLEMES DE SALUT MENTAL I PER AL PROGRAMA DE REHABILITACIÓ PSICOSOCIAL I INSERCIÓ SOCIAL DELS RECLUSOS AMB MALALTIES MENTALS CRÒNIQUES		29.198,01
CONSELLERIA DE VICEPRESIDÈNCIA I RELACIONS INSTITUCIONALS DEL GOVERN BALEAR	1.103,28	
INSTITUT DE SERVEIS SOCIALS I ESPORTIUS DE MALLORCA	8.130,00	
FUNDACIÓ SA NOSTRA	15.000,00	
FUNDACIÓ LUIS VIVES	4.964,73	
ALTRES INGRESSOS ENTITAT		25.392,69
QUOTES SOCIS	3.320,00	
INGRESSOS FORMACIÓ	960,00	
SUBVENCIONS ENTITAT	750,00	
DONACIONS	6.929,38	
INTERESSOS BANC	1.576,82	
INGRESSOS EXTRAORDINARIS	1.906,00	
INGRESSOS ALTRES EXERCICIS	233,32	
SUBVENCIONS CAPITAL TRASPASSADES A EXERCICI	9.717,17	
TOTAL FINANÇAMENT		
TOTAL FINANÇAMENT ANY 2006		2.067.413,12

APLICACIÓ DE FONTS:

COMPRES BENS DESTINATS A L'ACTIVITAT	24.234,22
ARRENDAMENTS	12.701,26
REPARACIONS I CONSERVACIONS	7.716,10
PROFESSIONALS INDEPENDENTS	11.952,41
ASSEGURANCES	7.243,13
PUBLICITAT I PROPAGANDA	1.753,92
SUBMINISTRAMENTS	7.048,54
ALTRES SERVEIS	27.752,62
TRIBUTS	1.528,96
DESPESES PERSONAL	1.885.939,35
AJUDES EN METÀL·LIC, DESPESES ACTIVITATS I ALTRES	40.522,80
DESPESES FINANCERES	3.127,30
DESPESES EXTRAORDINÀRIES	0,00
DOTACIÓ AMORTITZACIONS	11.899,28
TOTAL DESPESES	2.043.419,89
INVERSIONS EQUIPAMENT	14.715,43
TOTAL FONTS APLICATS ANY 2006	2.058.135,32